

ABDULLAH CEVDET

DILİMESTİ-I MEVLANA VE GAZALİDE

دوکتور عبدالله جودت

دلستی مولانا

و

غزالی ده معرفه الله . رباعیات غزالی .

د عشر فی ، ده شعر و عرفان

محمد ولد مہدی افندی

نک

دلستی مولانا حقنندہ اوزون بیر مطالعه نامہ سنی محتوی درہ

ایستانبول

اورخانیہ مطبعہ سی

۱۹۲۱

Abdullah Ceudet

Dilimesti-i Mevlâna ve Garalide

کتابخانه اجتهاد عدد ۴۴

دو قنور عبدالله جودت

دلیمستی مولانا

و

غزالی ده معرفه الله . رباعیات غزالی .
عرفی ، ده شعر و عرفان

محمد ولد پهلوی افندی
نک

اثر حقننده اوزون بیر مطالعه نامه سنی مهنوی در .

ایستانبول

اورخانیه مطبعه سی

۱۹۲۱

(RECAP)

2070

11025

1329

فادر بزم :

• دلستی مولانا ، نک بیر قسمی ، اولجه ،
(اجتهاد) مجموعه سنده انتشار ایتشدی . شیمدی
کتاب شکنده طبع ایدیلیرکن اره ، بیر چوق یئگی
پارچه لردن ماعدا ، آریجه بیر مجموعه اشعار تشکیل
ایدن « رباعیات غزالی ، دخی علاوه اولونمشدر .
(ایران) ک آک ایجه و آک قوتلی شاعری
(عرفی شیرازی) نک یوکسک و رقیق ،
اصیل و اصلیت پرور شعر لردن یاپدیغم منتخباتک
تکمله اولاراق و « عرفی ده شعر و عرفان ،
عنوانیله « دلستی مولانا ، به الحاقی مقرر دی .
ایران ادبیاتنده استاد کامل اولان دوستم حسین
دانش بکله ، اخیراً ویردی کمز و (عرفی) نک

دیواندن ترجمه‌لی بیر کتاب منتخبات وجوده
 کتیرمه‌په عائد بیر قرارمن اوزه‌رینه ، بو واسعه
 پروژه‌می بر اقدم . اولجه انتخاب و تفریق ایتش
 اولدوقلمك ایچنده برجسته بیر قاچ ، صراع و یا
 ایسانی ینه ، عرفی‌ده شعر و عرفان ، عنوان
 مقرری آلتنده فقط ترجمه‌سز اولاراق ، دلستی
 مولانا ، یه تزییل ایله اکتفا ایدیورم .

شرق ادبیاتنده بالخاصه بیر دریای شعر و حکم
 اولان معظم آثار « مولانا » بی تعقیقه بی همتا
 متبحر ولد چلی افندی حضر تلرینک کوندردیکی
 و کندیمی مستحق کورمه‌دیکم درجه‌ده یوکسک
 التفاتی محتوی اولدینی ایچون ، نشرنده تردد
 ایتدیکم بیر مکتوبنی‌ده محرر محترمک توفیق
 و تنسیبی اوزه‌رینه کتابک باشنه عیناً ، قویورم .

مکتوبک فضیلت مابه‌التمیزی ، از جمله ، عالی نظر
وحساس کاتبک (دلستی مولانا) ده دل
آشناک مولانای گورمش و عصر دن عصره ،
جان دن جانہ عکس انداز اولاراق کان بوابدی
نعمات اشتیاق و نیازده ، جد بلندینک سسینه
آشنا چیمش اولماسیدر .

بورحمان نعمه لر ، بوصمدانی کوزللكار . .
عقور و عفریتی بیر عمی و عدوانک حکمفرما
اولدبنی بد طالع شرق قریب و غریبده بیر قاچ
مضطرب کزیده روحه بیر قاچ دقیقه آرام
واستغراق یا شامه یه گیدیور .

۱۴ تشرین اول ۱۹۲۱ اجتهاد شوی

عبدالله هردت

ولد چاپي فندينيك مکتوبي

استاد با کفایات و حکیم بلند همت حضرت عبداللہ جوت
کر چه طالع یزی سزک بک نافع مجلس صحبتگزه
ونادی الفتگزه ایریشدیرمه مشسده (روح الافوام)
(تاریخ اسلامیت) ، (عصر سزک نصوص فلسفیه سی)
کبی بزم بک محتاج اولدیغمز آنا، علیه گزی بک چوقدن
کمال امعانه مطالعه ایلدیکم و بعضیسی حقنده ده مطالعه لر
بوروتدیکم جهنله، سزکله مناسبت معنویهم چوقدن تأسس
ایتمشدی . بو کره کوزلرمک مداواتی وسیله سیله نائل
اولدیغم بک عالی التفات و تکریمات استادانه لری فقیری
ابدیاً منتدار ایلدی . بو مصوم و بیچاره ملنک بصر
وبصیرتی تداوی ایچون سزک کبی حکیملره مالک
اولدیغمز حالده نه دن آقوب کیتمکده اولدیغمز زوال
وانحطاط اوچوروملرندن قورتاریله میورز بیلیمورم .
عنایت بو بوردیغکز (ریایات خیام) ترجمه سی ،
یو کره بر مدت همبزم نشاط و انشراح اولدی . کر چه
بک اسکیدن کراتله اوقویوب - معتادم و جهله - مجموعمه
منتخباتی درج ایله مشسده ده بویله بوتون انسانلره عائد
علم و کمال عالمونده شهرت و رغبت قازانان، عالم جسمانیته

وداعی اوزه رندن عصر لر کچدکدن سوکزه اک مترقی یکی
 دنیاده یکی بر مسلک او یاندره جق درجه ده طالع علی بر اثر
 براقان (خیام) ک رباعیاتی و سبیله دوشد کجه تکرار
 کوزدن کچیرمک عبث صایبله مزدی .

ادبیات اسلامیه تسمیه ابتدیکم اوج لسان ادبیاتی
 ایله (خیام) ک اشبو رباعیاتی حقدنه شیمدیلک اوزون
 اوزادی به تصدیعاندنه بولونمایه جنم . یالکنز بوراده سزه
 بر شی سؤال ایده جکم : نیچون بو ترجمه نك مقدمه سنده
 « خیامیون » ، « دائر بحت یوروتمه دیکنز ؟ اومارم که
 اجنبیجه « قاموس الاعلام » لرده ویا فلسفه فی بو یولده
 اثر لرده آمریقاده خیام مذهبی ایجاد ایدنلره دائر البته
 بر شیلر یازلمشدر . فرض محال اوله رق اولماسه بیله
 استاد (براون Brovvn) کبی فارسی ادبیاتده اختصاص
 صاحبی اولانلردن صوریله بیلیردی ، اوده مأخذ خبر
 ویزیردی . بلکه سویملی فیلسوفنر رضا توفیق بک قارده شمز
 ده بو یولده سزه معاونت ایلردی . بو جهت بزجه
 مجهولدر ظن ایدرم ؛ ایجه اثر لراوقودینم حالدله فقیر
 کورمه دم اکر اوج لسانده بویله برشی یازلمشسه لطفاً
 بیلدیریکنز .

بنده کزی اصل مراقه صوقان جهت (خیام مذهبی)

اگر یا انگز (رباعیات) اوزرینه تأسس ایله مشقه
 بنده گز (رباعیات خیام) ی دیگر شاعر لرك رباعیاتندن
 نه قوت و قدرت انشاده ، نه مندر جاتده ، نه ده قدمده
 فضله بر مزین حائر کورمه یورم . بو باده اوچ شی
 عقلمه کلیور : برنجیسی طالع یعنی هر ناصلسه بر انگلیز
 مستشرق آمریقالیره بورباعیاتی طانتدیرمش؛ یوقسه
 بوکا بدل بونجه فحول شعرای فارسیه دن برینك رباعیاتی
 طانتدیرسه یدی مندر جاتجه چوق فرقی گورلمزدی .
 ایکنجیسی ده بو ذاتك فنون قرض شعر دن دیگر لرله
 نظم ایتمه یوبده آنجق رباعیات سوبله بهرک دیگر شاعر لردن
 تمایزی، نظر دققی اوزرینه جلب ایتمش اولماسی در .
 • مقطعات ابن یمن ، کبی . اوچنجیسی ایسه، کندیسنده
 مبالات دینه - صورت ظاهرده - دیگر لردن آز کورولور .
 مبالات دینه سی آز اولانلرك تحفنه کیده جک سوزلر
 بالذمه دیگر لردن فضله در . مع ذلك نشته تصوفله سوبله دیکی
 فرض اولوندینی تقدیرده (خیام) ك سوزلرینی دخی
 دائرة تصوفه صوقق کوچ دکدر . چونکه ساحه تاویل
 واسعدر . هله شو جهت محقدرکه (خیام) نه زیل
 زوونا سرخوش ، نه معین بر کنجه عاشق ، نه ده خفیف

مشرب دینسزدر . (حافظ) وامثالی کبی عقیف الجنان
رفاسق اللسان بر شاعر در .

.....
لطیفه بی بوراده بر اقوب ینه جدیدته عودت ایدرسه ک
دیرم که بنده کز فحول شعرای فرس میاننده (دیوان
کبیر مولانا) ایله بالطبع چوق توغل ایله دم. اون کره دن
زیاده او میلیون متجاوز اشعاری او قود قدن سوگره (مثنوی
شریف) دن ماعداسندن برده (مختارات) وجوده
کتیردم . بو کتابک تألیفنه سبب دخی شاه-عمار مولانا ناک
قیمت ادیبی یوقدر . مثلا (یونس امره) الهیاتی کبی
اشعار فقیرانه دن عبارتدر ، طرزنده بر اثر ادبیده گورولن
جاهلانه سوز اوزره رینه بعض اخوانک مراجعتی اولمشدر .
اومارم که شیمدی به قدر بو درجه اعتنالی بر تلخیص
یا زلامشدر و هر کس بزم قدر بو ایشک اهلی اوله من
واک صحیح نسخه لری بوله من . بالاده اولدجه تحقیق
بر مقدمه ده وار بو اناده بر کره دها او اثرک رباعیات
قسمنه کوز کز دیردم . نم قناعتمه گوره (کتاب الرباعیات) دن
(خیام) ک رباعیانی قدر اولان مختارتم هر حاله خیام
رباعیاته مرجحدر . بونک عکسفی کوس-تره جک عالم
ادبی به کندیبی اولونجه به قدر یکی باشند سا کرد معرفت

و سا کر همت اولورم . نمونه اوله رق سزه بر مقدارنجی
 تقدیم ای دیبورم . فقیرک دنیا لغم بویله اترلرک طبعنه مساعد
 دکلدر . شاید طبیعی میسر اولورسه او وقت شو مکتوبمه
 اشارت ایتدیکم مباحث ادبی به عائد نیجه فواید یازارم .
 گلهلم (دلسفی مولانا) عنوانلی شعرلرگزه : ای
 نمللی عام فضیلت صاحبی استاد ! تأمین ایدهرم که سز
 عین زمانده غایت حساس بر شاعر سکنز (مولانا) به
 عربستان چوللر نده نغمه پردازلق ایتدیرمه کز ایام خوانیده
 برای تحصیل (شام) ی تشریف لرنده انشاد ایله کلری
 اشعارک ترجمه سی ظن اولونور . کذا لک دیگر عالی ورقیق
 خیال لریکنز کده (دیوان کبیر) ده متنفی بولوق کوچ دکلدر .
 بناء علیه دیبه بیلیرم که او مدافعه بی سزه یازدیران و او
 شعری سویلتدیرن مطلقا روح مولانا ایدی ؛ آنلر اونوع
 طوطیان هندوستان معنادرلرک موافق بولدقلری آینه
 آردندن شکر ریز معارف اولورلر . بنده کز همان ابتدای
 مشروطیتدن بری آثار جدیده دن محروم بر حالده یاشا .
 دیغمندن نه ذات پاک مولانا به تعرضی او قودم نه ده جواب
 عالیکنزله وسرود بهبود کنزله شرفیاب اولدم . وار اولکنز
 عزیزم ! کرچه مقام بلند مولانا اورتبه عالیدرکه بر طاقم
 شپاریق تحصیل سز چو جو قورک صا ووردقلری سنک تعرض

آنلرك باروى استغنائرينه ايريشمكنن چوق اوزاقدرد .
 آنجاق بز عاشقان جيوش مولانا ايجون هميشه موجود تيمزى
 كو سترمك كندى منفعتمز ايجون الزمدر. نجه - تجربه سز
 نوهوسان نه ديرسه ديسين - بو عثمانلى حكومت اسلاميه سنك
 جناب مولانا ييا، بررو ميدرد. بناءً عليه بوتون سلاطين وامرا
 واشراف وادباى عثمانيه نك، جناب مولانا، معشوق روح بدر.
 آنى سورلر، آنكله افتخار ايدرلر. والحمدلله على ذلك.
 قالدى، كه (شيخ اكبر) [*] افندمز ويا خود جناب پير، حضرت
 ييغبر افندمزى استرقابمى ايشلر، حاشا، شان نبوتلرينه
 تعرضى ايله مشلر كه معهود افندى كند نجه مقام نبوتى
 جاهلانه مدافعه ايله يور؟ طوغرىسى بوتفوهاتى نه مناسبته
 ارتكاب ايتديكى بيلمه ديكم جهته باشليجه برشى يازه -
 مائه جنم ذاتاً - ولو مدافعه طريقيه اولسون - عيوب
 قلمدن اولان بوكي كستاخلق لرك نازه نيمه سى ده طوغرو
 دكلدر. اومارم كه او هزيان مجرد كندى همپالرينك صماخ
 اعتبارنده بيله بر تانيه تقرر ايمه دن هوايه قاريشمش
 كيتمشدر. ذاتاً بدالشر آنك اثرلرينك ىرى بقال دكانلريدرد.
 شوقدر بر اشارت ايديم كه علما وعظما سنك كثر تيله

[*] « شيخ اكبر » دن مراد اولونان محي الدين عربى

مفتخر اولان عالم اسلامیتده بیله کر جکدن بی نظیر بولونان
 بویکی ذات، نه جهتدن شان نبونی آ کلا یا ماشلر و ناصل
 اولمشده بوشماریق کوچوک افندی بوایشی آ کلامش ؟
 صورارم کندیسنه که بویکی ذات حقنده ندیقاتی نه درجه-
 ده در ؟ بالطبع ینه کندم جواب ویرهیم : هیچ .

ابتدای مشروطیتده هرکس دیوانه سرخوش کبی
 سایه ، زمینه طاشلر ، طور اقلر صا ووردقلری ائنده
 بوده کندینی کوس-ترمک ایچون بویله معروف ذاتلری
 - نظر دقتی جلب ایتمک امیدیه - ولو که مخالفانه اولسون
 پاچاوره لری دروننده یاد ایله مشدر . چونکه تقدیر کارانه
 یاد ایتمک بر احاطه لی معلوماته توقف ایدر ، حال بوکه طعن
 و تعرض ایچون منطقه بیله لزوم یوق ؟ قوه نطقیه سی
 اولمایان مخلوقات بیله کونا کون اصوات چیقارمقله بوایشی
 کورور لر . زبرا آنلرک کاری کندیلرینه یابانچی کلنره
 تعرضدر .

چار چیزست دشمن فضلا :

ایت و بیت و یا ساده دل منلا .

منلا دیدمده عقلمه کلدی . بلکه تحصیلی ناقص بعضی
 منلار لری ده بوجهتدن ممنون ایدوب آ نارنده شان نبوت
 و اسلامیت علینده اولان سوزلرینی بویولده قاپاتمق ملاحظه-

سنه دو شمشدر هر نه ايسه آنجق نفس الامرده كنديسندن
اميد وار اولديغمز ان كياي شبا نرك هر وجهله بزه يار
اوله جق برتريه آله مامه لرينه فوق العاده متأسف ومقدر
اولان انحطاطك او كنه طور و ملق قابل اوله ماديفي كوزمله
كورمكه دلخون اوليورم .

جناب مولانا، حضرت شيخ كبي سادات صوفيه نك
اهل ظاهر طرفندن مدخول اوله لري محضا علمای
ظاهر ك فلاسفه يونانيه و فارسيه يه پيرو اوله لرينه و نصوص
اسلاميه دن تباعد ايمه لرينه راضي اولمايوب آنلردن
آريله رق آنلري شدتله مواخذه بويوردقلرندندر .
(مولانا) نك و (شيخ اكبر) ك فلسفه يه ، اصول دينه ،
كلامه عائد بيانات عليه لرينه و فقهده مذهب مستقل لرينه
آگاه اولانلر بوجهتلري بيلير . (شيخ اكبر) «ظاهريه»
مذهبندن اولديني كبي (حضرت مولانا) ده «اثری» در .
او افندي بوجهتلري بيليرمي عجايب ! اماين بوكون مولويلك
نامنه عجايب شيلر وجوده كتيرير و «مسلك مولانا بودر»
ديرسم بوندن جناب مولانا مواخذه اولونورمي ؟ اكر
او افندي حضرت شيخك بعضلر طرفندن مدخول
اولديني «سبحان من اظهر الاشياء و هو عينها» كبي سوزلردن
ويا (فرعون) ك ايمانسه قائل اولديني سويلنديكسندن
طولاي ظن ايديورسه چوق خطا ايديور . هيچ اولمازسه

تورکجه یازیلش (موسی جارالله بکیف) ک آ نارینه مراجعت ایتسون ده آ کلاسون که نه دن جناب شیخ مطعون اولمشدر. عزیزم ! افخم صوفیه صافیه عقائد و فقهده عموماً صدر اسلامه رجوع طرفداریدرلر . واسلامیتک اک ذکی حکما سیدرلر . آنلرک معارف ربانیه یه عائد مشربلری ایله عقائد و عباداته متعلق مسلیکلرینی بر برینه قاریشدیر- مامه لیدر. فلسفه ده ذات الله وصفات الله بمختمده اک حریتله، اک بیوک جرأتله اداره کلام ایدن (ابن رشد) عقائد و فقه مالکیده غایت متعصبر؛ حتی بالطبع بالجمله اعظم کبی، مذهبده جامد، عادی بر مقلد اولمایوب کرک «مقدمات» ده و کرک (بدایت المجتهد) ده امامنه و مذهبنه مخالفت ایله دیبی و دیگر بر مذهبک بر قولنی ویا افکار ذاتیه سنی ترجیح ایتدیبی واقعدر. دیمک ایسترم که رجال دینک هر علمه کوره بر مسلکی واردر .

کرک (مولانا) یه، کرک (شیخ اکبر) . عائد آغیزدن ایشیتمه ویا خود بوکون بزم کبی بیرولاک دعواسنده بولونانلردن حال و شانلرندن استدلال ایله مه سوزلر اوزرینه دعوی بنا ایتک انسانی علما میاننده خجل ایلر. صوفیه یه، تصوفه، بعضی اکبرک مسلککنه دائر اساسلی سوزلر سویله مک، بر رساله یازمغه متوقف اولوب بوسوزلر ایسه صرف، سزکله بر درد لشمک قییلندن اولمغله بو قدر-

جقله اکتفا ایدہ حکم . اثنای مجتہدہ مسـلک مولانا یہ
 عائد بخلہ اوزون اوزادی یہ قونوشمق آرزوسنی کوستر۔
 مشدیکنز . شمدیلک بنم ایچون براستانبول سیاحتی بوق
 دیمکدر . بناء علیہ سنزک کبی قیمتدار وکندیسندن حقیله
 استفاده ایدیله جک اولاددن محروم اولان مملکتتمزه -
 و لو بر مدت موقته ایچون - هم زیارت ، هم تجارت
 طریقیله برقاچ آی تشریفکنز ممکن اوله بیلیرسه کیجه بی
 کوندوزه قاتهرق بو عالم اسلامیتک اک مهم برمسلسلی
 حقدنه قونوشه بیلیرز . بومکن اوله منزه ایسترسه کنز
 اشعارمولانادن (مختارات) ی طبع ایدرسکنز . بنده گزک
 جمله سنی ترجمه یه وقتم یوق؛ فقط مشکلاتی تحشده ایدهرم .
 سنز (رباعیات خیام) کبی ترجمه ایدرسکنز . کوزلریمه
 کلنجه ... بویله اوله لی چوئجه یازی یازمقدن و اوقومقدن
 محروم شو مفصل مکتوبم ، محضا جدیا کتک :

حرام دارم با سردمان سخن گفتن

و چون حدیث تو آید سخن دراز کنم .

کفتار پاکیزه لری منطوقنجه ، سنزک کبی بر همزبانه
 قارشی جوشمق اثریدر . مع ذلك آرتق ختم کلام ایدیورم .
 سزه جهان جهان تقدیرات و تعظیبات ایثار ایلرم افندم
 حضرتلری .

۹ اغستوس ۱۲۲۳

درگاه حضرت مولانا پوست تشینی

محمد ولید

(اجتهاد) دہ کی دیباچہ

مولانا جلال الدین رومی حضرت تلمیذینہ پیر عبادت و طاعت فکریہ عرض ایدہ حکم . شرقک بلسک اک بویوک بر «عقل» ی اولان او صاحب کتاب، دن صلاحیت دارانہ بحث ایتمک بنم حدم دکدر . بو مقالہ پی بانا الہام ایدن جلال نوری بک در . او ۸۲ نومرولو (اجتهاد) ک ، ۱۸۰۸ نجی صحیفہ سندنہ . «زواللی متصوفہ ایلہ محمد الامین کبی اولوالعزم پیر صاحب سیاستک، ایچہ پیر دیپلوماتک» مامر پیر واضع دیانتک حیاتلری آرہ سندنہ عظیم فرق واردر . جزبہ کبیر محبی العربی عربی دبی چارہ مہول العربی رومی کبی درویش زردہ محمد الامین کبی شہسوار میدانہ اجراءت زردہ ؟

دیوردی . رقعہ یازی ایلہ دیزیلن عبارہ و باخصوص بیارہ مہول العربی رومی کبی درویش عبارہ پی کو کلمدہ کی حیرانیتی ، مولانا جلال الدین رومی حضرت تلمیذینہ حقندہ کی حیرانیتی پیر حملہ عصیان ایلہ قاینانندی .

واضع الدین محمد الامین عربی حضرت تلمیذینہ یوکسلتمک ایچین، مولانا جلال الدین رومی حضرت تلمیذینہ آلہ التماق دن

باشقا بر يول ، هم داها مصيب ، هم داها مستحسن بير
يول بولونا پيليردى .

(اجتهاد مجموعەسى) هر نوع اجتهادك حتى بكد يكرينه
تماماً ضد اجتهادلك سربست بير معرضى در ؛ بونى حالا
آ كلامامش اولانلر (اجتهاد) ك ۸۲ نجى نسخەسندە
انتشار ايدن مذکور فقره ايله بونسخەده اوقوناجاق
« دل مسقۇ مولانا ، مقاله منى يان يانه قويسونلر .
(اجتهاد) ، هر زمان ، اجتهادلك حرمتكاريدر .

حقنەده مالا جامى حضرتلرينك

آن فريدون جهان معنوى

بس بود برهان قدرش مثنوى .

من چه كويم وصف آن على جناب :

نيست پيغمبر ولى دارد كتاب . [*]

ديديكى مولانا جلال الدين رومى ، (كوتە) ، (شيللەر) ،
(فردوسى) ، (هومەر) كيبي داهيلردن در .

حق عبادتى و حقيقت عبادتى بيلميهرك جاهلانە
ويا رياكانە حرکات رسوميەده بولونانلر حقنەده :

[*] جهان معنوياتك بو فريدوننك برهان فضل و منى

اولاراق (مثنوى) كافيدر . بن بو يوكسك روح حقنەده نه

سوييم . پيغمبر دكلدر ، فقط كتابى واردر .

سر بزمین دم بهوا میکنند
کروی عبادات خدا میکنند»

دیه بیلمش اولان مولانا جلال الدین رومی حضر تتری

طریقت جز از خدمت خلق نیست

بتسبیح و سجاده ودلق نیست [*]

دین (سعدی) قادر حقیقت اشیا به انفاذ نظر ایش دیگدر.

« ان صلاتی و سایر عباداتی لارائة الناس و لحفظ حدود

الشرع ؛ لا حاجة لی انی وصلت الی و ما فی الاصلی »

دین ذات، آهنگ اسلامه یکی بیر نوطه ویرمش دیگدر.

(محی الدین عربی) نك (فصوص الحکم) ینك ایچندن

چیقمامدم ؛ اونك ایچین هیچ بیر شی سویله یه مم . فقط

(مولانا جلال الدین رومی) حقنده بی پایان حیرانیتلرم

واردر . ترجمه اشعارینی ، روحلره بیر شراب لاهوتی

کیبی صونا جاغم .

بو شعرلرک عنواتی « دل مسقی مولانا ، قویدم .

اونك یوکسک فلسفیات و علمیاتندن بو کون بحث ایده جک

دکلم ، او ایشی داها ککیش وداها متحمل بیر زمان

و مکانک ورود و حصونه تعلیق اتمه یه مجبورم : ۸۶۶

سنه اول (قونیه) ده غروب ایدن بو ذکا کونش نك

[*] عبادت ، عباد لله ایلك ، خدمت ایتمکدن غیری

بیر شی دکلدرد . عبادت تسبیح ایله سجاده ایله ، دلق کینه کله

دکلدرد .

ماورای مزاردن کلن اشعه سنه نعمل ایده جک کوزلر
حالا بيله آزدرد .

بو عصرک ، شه سزاک بویوک فیلسوفلرندن اولان
و جنائیات ، قریمونولوجیا ، Criminologie ناميله عادتا
یپ یکنی بر علمک واضمی عد ایدیلن (لومبروسو
Lombroso) نك وضع واحیا ایتدیکی نظریات واحکام ،
حضرت استادک

« الشق من شق فی بطن ام
من سمات الجسم يعرف حالهم [*]
بیننده اجمال اولونمشدر .

شیمدی حضرت مولانا مک حسن ولایتناهیته مشتاق
وبو اشتیاق ایله مست و پر استغراق اولان روح شاعریتنه
نظریمزی چویره لم دیکله یلم ؛ سوبله یین یاخود سوبله تن
مولانا جلال الدین رومی در .
ع . ج .

[*] « جانی آدم ، آنا سنک رحمنده جانی اولارق وجود
بولور و جانیرک سهارنده ، حالریخی معرف و Stygmato
دیغیان اعراض جسمانیه وثابته لری واردور . » بپر حدیث شریف دخی
« سعید آدم داما زخم مادردده ایکن سعیدوز ، مألذده در .

دل مستی مولانا

سما کاسه سنده ، ای الله ، کونشك آلتون شرابی
ایچورسین ؛ کیجه لری زمره دن بیر کاسه ایچنده قمرک
ضیالرینی ایچورسین ؛ بن ، مخیله مک مشعشع بیر اثر صنعی
اولان طراشیده بیر ألماس کاسه ایچنده سنک شراب
فکرتکی ایچورم ، الله ، الله ! سنک روحکی ایچورم .

کونشک قلبی چاریور ، اشتیاقلرله یاناراق چاریور ،
دگز ، ککیش دگز ، اشتیاقلرله قاباراراق بیر یورک
کیبی خلجانده .

اشتیاقلرله طوب طولو اولان یورکم ، چاریور ،
تظلم ایدیور و آغلا یور .

کونش سنک روحکدر ، کونشک اشعسی سنک
روحکک آتشریدر ، ای محبت ، ازلی محبت !

زرین ییلدیزلر سنک فکدرلرکدر ، سنک فکدرلرکک
زرین غبارلیدر . ای محبت ، ازلی محبت !

یاز روزکاری سنک نفسکدر ، سنک دوداقلرکک
نفعه سیدر . ای محبت ، ازلی محبت !

عشق آکین چیچکلر سنک نحرلرکدر ، سنک
 نظرلرک و بوسلرکدر ، ای محبت ازلی محبت !
 قادین ... قادین، اک علوی چیچکلدر، بوسلرک اک
 حرارتلیدیر . ای محبت ، ازلی محبت !

مناره نك باشنده بیر مؤذن کبی ، قر ، سواده ترنم
 ایدیور . عاشق کاملاری چاغیریور ، عباده دعوت
 ایدیور ؛ قر ، باغیر اراق هر کسه : او یانگیز ! محبت
 بو بولکدر ؛ سویگیز ، سویگیز ! جمله گز یانگیز ! دیور .

کیجه معشوقه در : کیجه ، بانا، پر حسرت عرض
 وجود ایدر . عمان ، کیجه نك صولفون قلبنک انعکاس
 ایتدیکی آینه در .

روح لر ایکیشر ایکیشر دور ایدر لر ، روح لر ، باش
 دوغمه سنه طوتولیشلردر ، روح لر محبت کردیادینه دوشر لر .
 عوالم ، محبت کردادی ایچنده بو وار لانا راق کوتور ولور .
 دالغه لر ، مقتون و مسخر ، محبتله گومبورده بهرک قره
 دوغرو یوکسه لیر لر .

اورمانلرده ایری آرسلان لر ، دیشی آرسلانلرم
 دوغرو ، محبتله ، باغیر لر لم

محبت، ای قادر کل فورطونه، هرکسه قوتی حس
ایتدیریورسین، بنی آل، بنی یاق، بنی تولدور،
شبهشکرکله بنی وور!

کجه نك کوکسندە فسونکار بیر نی ایکلە یور. دگیزک
دالغەلری قمرک آلتندە رقص ایدیور.

بواقشام بوتون جهان، محبت نغمەلری ونی هوالری
تأثیریلە اورپەریور.

بیر چهرە نك کوزللیکی اوکسندە نیچین تیتیرە یورسین؟
بیر سسک صداسیلە نیچین صاراریورسین؟ اوخ! قادین
کوزلرینی تماشایدرکن نیچین باش دونمەسی حس ایدیورسین؟
فانی دوداقلری اوپرکن نەدن تولیور کی اولیورسین؟
حسن بشرینک شەشەسی، دیمک، که مدەش سرلری
فاش ایدیور.

دوغرودن دوغروبە کونشە باقامازسین، فقط کونشک
قرە حسن ورن عکس ضیاسنی تماشاییدیورسین؟ عیفی
وجھلە، روح لرك کونشەدە دوغرودن دوغروبە باقا -
مازسین، فقط کوزل بیر یوز اوزە رینە صاجیلان نورینی
تماشا ایدرسین، متأر اولور، آغلارسین و اونورک
قارشیسندە روحک تحسیر واشتیاقلر ایچندە بوکالیر.

چولك اورتە سىندە ماۋى بىر سو طانىم ؟ سو كىلىم
 او سنك كوزلر ك در . نىم اشقا قىلم قىرمىزى آلوردر ؟
 اورادە تسكىن عطش ايدرلر .

✽

كىجەلەين يىلدىزلر ، عاشقلىك ملاقاتلىرى ايچىن يانارلر ؛
 چىچكلر كىجەلەين ، عاشقلىك باش باشە قونوشمالرىنە
 تىخسەلا ئولورلر . گىلر ، عاشقلىك استغراقى اروا اىتمك
 ايچىن عطرلىرىنى نىشر ايدرلر . عاشقلىك مصاحبەلىرىنى اخلال
 اىتمەك ايچىن ، كرە ارض ، كىجەلىرى ، صوصار .

✽

مەشوقە مە كىجەنك اوزون سىياھ ساچلىرىنى ويردك .
 كوزلرىنە يىلدىزلر ك حسن آتشىنى قويدك ؛ وجودىنە قىرك
 محزون صوانغونلقلرىنى ساچدك .

أى الله ، سەمبى دودا قىلمە يا قلاشدىر ما ق اىستەرك دىكلى ؟

✽

قىرك اروا ايتدىكى وادىلر ، آدە سنە باشى قویوب
 اويودىغىم مەلرىكى ، وسىرىن شفق ، كوزلرىكك طلوعى
 آكدىرر .

قوم اوزە رندە قانادلىرىنى چاربان سىياھ قىرلانغىچلىرى
 گوردىكىم وقت سنك تىترەين كوزقا باقلىرىكى دوشونورم .
 بىر غوغايە آتلىدىغىم و اولن قوشلر گىبى دوشن قافالر
 آراسىندە بولوندىغىم وقت آنجاق سنى دوشونەرك تىبىم

ایده‌رم، قیلیجلر وجودیمی ایصیردقلری وقت، آی دیشی
 آرسلان، سنک بیاض دیشلریکنک وجودمده آجدینی
 محبت کللرینی دوشونورم .

چولک چاقیل طاشلری صاری دوه لرمنک آیاقلری
 آلتنده شیقیرداپور . دوه جی ترم اییدیور .
 قیرمیزی افقده گونش باتیور، چول، بیر حرب
 کونی کبی توتیور .

دوداقلر صوصامش، مفکره لر، خیالاته دالمشدر .
 قادینلر، پنه ایپکدن تختروانلری ایچنده کوزلرینک
 ترکسلرینی قاپاپورلر، نی لرک ایگله به جی وعاشق لرک یکده .
 پکرینه تقرب ایده جکی ساعتده، کیجه لهین تکرار آچیلجاق
 اولان کوزلرینک عشق آلود چیچکلرینی قاپاپورلر .

دشمنلرمنک قافالری، میزراقلرمنک حربه لری اوزرنده
 آغلاپورلر .

وجودک، ایچنده کوزل بیر بیلان ساکن اولان
 نوردن بیرسرایه بگزر: سنک روحک بیلان در . وجودکه
 مفتون اولان عاشقلری تولدورور .

بوسەلرڭ سام روزكارى كېيى در ، تىماس ايتدىكى
 دوداقلرى قوروتور وياقار .
 حسنىڭ مشنوم بىر آچاچ در ؛ كولىكسى آلتىندە روح لر
 تولورلر .

كوزلرڭ صوى قوشلرڭ كوزلرى در . ساچلرڭ
 قوم تېلرېنىڭ اوستىنە اينىن كىچە كېيى ، اوموزلرېنىڭ اوزە رېنە
 دوشر . [*] كوزلرڭ شمشىكلر در ، كە ووروب تولدوردىلرېنى
 كورە رك كوزلرلر .

سن بىر حرب كونىندە كى اولوم كېيى كوزلسىن .
 عىنى زماندە آى وىيلدىرىم ايشىقلرېلە تنویر اولونان
 بولولطر كېيى لطيف ومدەھشىن .

سن نەقادار عاشقلىرى ھلاك ايتدىڭا
 سنڭ روھڭ مزارلر وقوشلرلە طولوبىر كوزل
 قېرىستان در .

كوزلرڭ پارلايان سىلاھلر كېيى صوتوقدر .
 كوزلرڭ ، كسىلەش باشلرڭ دوداقلرىندە آچىلان
 مىنكشەلرە باقوب دورمابى نىچىن سوييور ؟

[*] حسين - ىرت بىلك شو انفس بىتى خاطرە كاپر :

دوش نازىگدە طاشوب دالغەلانان جوى روان
 كلشن حسنى ايلر كىچە وقتى اسقا .

کونش ، ای آتشین روح ، سن ، نهرلری ، گوللری ،
 شبنملری ارضك قانتی ، چیچكلرك روحلرینی ، بزم
 حیاتمزی ، نفخامزی ایجیورسین .
 ای کونش ، دیمك كه سنده ، عاشقك قابل تطمین
 اولمایان اشتیاقلری وار .

سو ، یان ، آم ایت ، عشقندن تول . یاز موسمنك
 سماهی کیبی یوركك آتشله ، کوزلك یاشله طولواولسون .

هربری سمانك بیر اوچنده بولونان ایکی ییلدیز ،
 یکدیگرینی چاغیررلر ، اوح نه قادر اشتیاقلره ، اهتزاز
 ایدن اوزون نظر لر یله یکدیگرینی نه قادر منألما نه چاغیررلر .
 سمانك بر اوچندن دیگر اوچنه ایکی ییلدیز یکدیگرینی
 چاغیرر و آغلارلر ، کیجه نك - ککو تی آره سنده باغیررلر :
 « الله ، الله ! بزى بیری بیرمزدن نچین آیردك ؟ »

محبت ، ای عجیب شراب ! سیراب ایتدیكلرك ، سفی
 ایچدیكدن سوگره ، دائما کندیلرینی داها زیاده صوصامش
 بولورلر .

سو مکده صبرسنز گل لر . یشیل لباسلرینی بیرتارلر ،
 نازه سینهلرینی آچارلر ، کونشك آلتون دوداقلرینه اوزاتیرلر .

گل لر، صولغون زانباقلر، منکشلر، عشق اوديله
أرییه رك تولورلر .

ای جلال الدین ، محبت تولدورور . هر سومك ایسته یین
تولیه مجوردر . محبت یاقار، محبت صولدورور . محبتك
ایلك پوسه سی تولومك ده سفی ایلك اویمه سی در .

دکز سهاره دوغرو یوکسه لیور . اورمان لر سهاره
دوغرو یوجه لیور، روح لر سهاره دوغرو اعتلایدیور .
الله ! الله ! نه آرایورلر .

وقتیله بیرسما چولنده کونش یاپ یالنگز یا شایوردی ،
عشق ایله بی قرار اولان بیر منزوی راهب کبی محزونانه
طولاشیور و آغلا یوردی . الله ، اوزمان اونا : «روحک
صاج ؛ سنک محبت کوز پاشلرک ، مخلوقاتی اروا ایدم جک
اولان زرین شعاعلر اولاجاق ؛ بن ناصل خلق ایتدمسه
سن ده اویله خلق ایت ، بن ناصل سودمسه سن ده اویله
سو . . دیدی . درحال ، خروشان بر سیل کبی اشتیا .
قلربنک عظمتی و بوتون مخلوقاتک معظم قافله سی کونشک
روحندن فیشقیردی .

بن کومورم ، ای الله اسن اونی آلوندی رن روزکار سین ،

بن آتش اولمش ، قور حالنده کومورم ، سن اونی کول
ایدن روزکار سین .

بن عشق صمدانی سمندری یم : آلو ایچنده حیات
ایچهرم . بن آتشک یاقدینی پروانیم ، : کوزل آنوک
ایچنده مات ایچهرم .

آقشام ، ربیعه ، نه وینک تراجه سنه چیقور و سماک
آرام و حضوری آلتنده باغیر بیوردی : « ای الله کوندوزک
کورولتوسی سونیور ، ایچ حولیلرک سکوتی ایچنده ،
معشوقه ، عاشقک سینه سی اوزه رنده یاتیور ، تفکر اته
طالیور . بن ، کوزلریمی سانا چور بیورم ، دوداقلریمی
سانا عرض ایدیورم . روحی سانا عرض ایدیورم .
ای نم یکانه معشوقم بن سنکله حظوظیابم . »

ربیعه سرمست محبت ، یره سر یلیوردی و قمرک
شعاعلری ، تجسر لرله قایاران قلبنک اوزه دینه پوسه لر کی
دوشیوردی .

طلوع لرسنک آیاقلر گک اوکنده آچان وئولن قیرمنی
گل لدر .

شرق سنک شعشه کی ترنم ایدر . کونش یوکسه لیر
ویبر پیغمبر کی سنک جلال شانگی جهانه تبلیغ ایدر .
چولک سکوتی سنک آدگله دولودر . اوزه رمزیه

بیر قورقو کبی اوزانیر سین . کونش چیقار ؛ چول یانار ،
چول سنک آتشکله یاناراق تولور .

کوک گورله مه سنک قهقهه لرینی ، سماوی طبیل لریک
کوم بورده مه لرینی ، آزغین فیل لر کبی بیر ییرینه چاربان
آغیر بولوط لری ، هواده بیر تیجی قوشلر کبی کزینن سیاه
قانادلی قاصیرغه لری ، آغا جلری قیران ، لشکر لری یونان
سام روزکارینی سوهرم .

ای الله ! سنک قوتسکی اظهار ایدن و قورق اقلرک
چهره لرینی صارارنان شیلری سوهرم .

ای حرارتسز روحلر ! دیکله یک : بو ، (مولانا) نک
(غالب دده) یه سریان ایتمش اولان آتشین روحنک ،
محبته یانانلره خطاییدر :

ای چولده یاشایان ، اوراده آلوا یچن ، [*]
یانغین اکن ، ضجرت طوبولایان عشق اولادلری ! جسا -
رتنگزی قورق اقلره ، قوتنگزی ضعیقلره ، جنونگزی

[*] کیدیکلری آفتاب توموز ،

ایچدیکلری شعله جکر سوزه

غالب دده - حسن و عشق ه

عاقلمره اقاظه ایدیگنر . [*] ای عشق اولادلری
غدا کیز سماندن دوشن آتشین شبنملردر؛ فقیرانه لباسکیزک
صیرمالری کونشک شعاعلر بدر . کوزلریگنر ، یاقان ،
طوتوشدوران مشعله لردر؛ کلامگنر چلیک کبی در ؛
سوزگنر حر به لر کبی وورور .

بازارجهانه، ای بختیارلر، جسارت کوتوریورسکیز،
اضطراب صـ اتون آلیورسـ کیز؛ ایمان، طوپماز محبت
کوتوریورسکیز، اشکنجه صاتون آلیورسکیز . بعث -
بعدموت، حیات کوتوریورسکیز و حقارت، ألم، اولوم
آلیورسکیز . فقط آلدیگنر اولوم، سعدا ایچین عزیز اولان
اولوم در؛ وجد واستغراقک آجدینی وقاندن، باقوت کبی
قیزارمش، پرشوق وجذبه کوزلرله، و بیر فریاد محبتله آچیلان
آره سندن قان صیران صـ ولغون دوداقلرله بو اولومی
آلیورسکیز .

خلقت بیر کلام در، که اهنرازا ایدم رک مسافات آره سنده
دولاشیر . خلقت ، لایقانه تی دولدورماق ایچین آتیلمش

[*] جنوم اغلامه ده حا، هوشیارانه

خرابه زار جنوم گولر بو عمرانه .

• • • فہرہات

بیر نعره مسرت، او قونمش بیر نغمه سروردر . بونغمه نك
صوت حلقه لری ابدیاً اتساع ایدر، اوزاقلاشیر ، حیانتك
مدارلرینی ککیشله تیر ؛ دوداقلرک دن نغمه لر ، لاینقطع
علی التکرار دوغار ، لاینقطع فیشقیریر ، آقار ، تجدد
ایدر ؛ ای الله سن نیرنسن ، سن ، (روحی) لرك ،
وحوشی جاب و تسکین ایدز و فسوونی چولده آلتون سرائر
و جامع لر ظهور ایتدیرن مزامیر خواندین .

کنهنده بسیط اولان الله، ابداعاننده کثرت نماذر .
نیزنك روحی ده بویله در. روح بیر اولدینی حالده بیکلرجه
نغمه حالنده آقار .

چولك اعماقنده ، رقاصه لر کیمی ، کوزل طلوع لر
چیچک آچار . ای الله، رعشه دار اپك شارپالرینی و بشیل
غاره دن اورتولری آلتنده کلرنك بدنلرینك خوارقی
بو چیچکلر کیملر ایچین آچیلورلر ؟

حیات دوداقلرکک نفعه سیدر . سن ظهور
ایدنجه ، سواریلر کیمی بیکلرجه زرین کونش سنی تشییع
ایدر . سن یوروینجیه ، چول چیچکلر آچار ، ارض
لاله دن قالیچه لرینی یایار . سن اوطورنجه ، یدی قات کوك
درویش لر کیمی آباقلرکک اوکنده دکه ایدر ؛ کافه

مخلوقات او گنجه رسم کچید یاپار ؛ دکزلر ، بولولطلر ،
سیلر .. قدوملر کچی طنین انداز اولورلر ؛ بیکلرجه
خلقتلر ، ملهم شاعرلر کچی سنی تجیل ایدرلر .

بیرچنکیلر کردبادی کچی ، سمانک قالیجه سی اوزه رنده ،
بیلدیزلر ایله ریلرلر .

صولغون رقاصه لر کچی ، بیلدیزلر ، مست اشتیاق ،
دونرلر .

هواده بوتون وجودلری اورپرتن بیر موسیقی آقار ،
بو موسیقی سنک روحکدن انتشار ایدن نغمه در ،
روحکک نغمه عاشقانه سیدر ، الله ای ازلی وابدی عاشق .

عدمک ظلمتنده درین بیر اویقوده اویوبوردم ! [۰]

مرغ روحم ، نوره ناصل یوکسلدی ؟

تختنه وشوکت واقتدارینده اشتراک ایتک ایچین

تبعه سنک ائک وضع بیر فردینی دعوت ایدن بیر حکمدار

[۰] شب عدمده سکون پرور و غنوده ایکن

- ووروکله دیخی بیر عشره کند حیات ؟

حدودسز اولان اشفقه مجازاتاً

حدود موده اولدم پرائفه بند حیات .

م . ج . قهریات

كېيى بى بېرىيات وادراك خزىنەسنە، بىر لحظە، متصرف قىلدك .

حضرت سلیمانك خاتىنى پارماغمە طاقدك . بى جنلرە
حاكم قىلدك .

اى حكمدار ؛ سرايگدە اقامت ایدیورم . حیوانات
بانا ، مطیع اسیرلر كېيى ، خدمت ایدیور .
كنج قادینلر صورتندە سماوى حورلر دوداقرمه
عرض رخسار ایدیورلر .

فقط بىردن بىرە موت ظهور ایدیور : مهر سايمانى ،
اوفسونكار خاتىنى المذن قايیورسین ، بى تکرار عدم
كېجەسنە دوشوریدیورسین .

باق ، ناصل ، اى جلال الدین ، ياواش . ياواش ،
عالم نورە جېقدك . اولاً بىر تخم بشر ذرە ناچىزى ايدك .
وجودىكى تشكيل ايتك اچىن بېكلرجه انجه عنصرلر
بىرلشدى ظلمات اچىندە چىرىنىيوردك . بوكون كوزلرک
كونشك كسكىن نورىنە آچىبايور . بىرى ، گوگى
گورىيورسین ؛ سوييورسین ، اضطراب چكىيورسین ،
حس ایدیيورسین ، اللهمە اولدېنى كېيى سنده دە عشق لر
چىرىنىيور . دماغگدە تفكرلر ، كېجەله بىن بىلدىزلر كېيى

تموج اییدیوز ، سرت جهانه مطلعسین . روحکک معظم
 قانادلری سیمرغک قانادلری کبی بلاجهد ، کون وه مکانی
 دولاشیور . بعضی کره سنک خیالک بو حدود سز کائنات
 ایچنده بوکالیر کبی اولیور : ای معجزه ! بونسکه برابر
 سن بیر تخم بشر ذره ناچیزی ایدک !

روح لر ، قفسلرندن صالی ویریلش قوشلردر .
 روح لر ، لایقناهییت ایچنده بیرمدت اوچان قوشلردر .
 بن ، ه قانادیکی آج ، چیق ، مختلف مخلوقلریمی تماشای
 ایت ، سهو ، اوغراش ، چک و آقشام اولونجه قوینه
 عودت ایت ، دیدیکک بیر آتماجهیم .

حیات سرمدیده بیر ییلدیزک دوغماسنک ویا اوله سنک
 نه اهمیتی وار؟ نیم موجودویا نابود اولماک نه اهمیتی وار؟

مفکره سی مسک کبی اولان ، شعرلری دوداقلری
 تعطیر ایدن (فریدالدین) دخی حضرت سایمانک مستشاری
 طاووس قوشنک آغزیننه شوسوزلری قویبور : ه بو عالم
 و عالم مستقبل بیر کونشک دالغهلر اوزه رنده حاصل
 ایتدیکی پیدا و ناپیدا اشکال نورانیه یه بگزر .

ای الله سنک روحک منوی لرله ، معظم اله لرله ،

مستقبل ير لر و گوك لرله ، بركون ظهور ابده جك اولان مخلوقاتك تخملىيله دولودر .

ديزيسندن آيريلش اينجى لر كىي ، نجه شمشهه لر نابود اولمشدر وبونلر آنجاق سنك حافظه كك قاصه سى ايچنده ياشارلر .

كونش اولماق و آلتون شعاع حالنده ، عمان لر ، چول لر ، صحرالر و اورمانلر اوزه رينه ساچيلماق ايستردم . ياز روزكارلرى ، ايليق روزكار ، كيجه له ين اسن و آغلاماقده اولان باكره لرك آه لرينه تصادف ايدن روزكار اولمق ايستردم . اى الله ! عمومه ويريلن نورك اولماق ايستردم . نشئه مك نسيم معظميله بوتون روحلرى قابلاماق ايستردم .

بن سنك خلقتكك سسى يم . ساكت اشيانك سسى يم . بيلديزلر ، نباتلر ، الماسلر ، ساكت ياشايان اشيانك جمله سى سنى تجبل ايمك ايچين بنم سسى آلمشدر . بن چولك كلامى يم : چول ، بنمله سنى تمجيد ايدر . هر سونك سسى يم ، بوتون مسرت لرك طنان عكس صدا سى يم و عيني زمانده اى الله بن ، درد مند لرك شكواسى يم .

الله ، مست نوردر : اى مفكره م مست نور اول .

الله ، مست دره ، مست محبت در : اى مفكره م مست اول .

الله، مستدر؛ مفکره مستی، لایقناهیته فکر
 وخیالی یووارلار دورور: لایققطع سو، لایققطع تفکره
 دال، ای مفکره! دائماً مست اول.

سماک صامان یولی، باشی بوش آتلی کبی خیال لرمک
 صیجرادینی بیر چنزاردر.

نیم خیال لرم، آقش-املاین مائی کولارده ایجه به
 کیدر؟ او کولاره، هرکسجه مجهول کونش لر، با کمال
 احتشام، عکسلر سالارلر.

جام جمه نه احتیاجم وار؟ نیم روحم، ایچنده خلقتک
 ترسم ایتدیگی ساغر سحرانکی بزددر. روح سنک کوزلاک کک
 منعکس اولدینی آینه در: جام جمه نه احتیاجم وار؟ [*]
 الله سن قدوم چالیچی سین، بز سنک وور اراق
 چالیدیگ قدوملرز. بزنی لرز، سن نفخه سین. سن
 نرم ایدن روح سین. بز سنک سوزلریکی عیناً سانا
 تکرار و اعاده ایدن عکس صدایز.

[*] جام جهاننامست ضمیر منیر دوست
 اظهار احتیاج خود آغاچه حاجتست.

[حافظ]

بیم مفکره سنک و مفکره کی عکس ایتدیریر .
 نیته کیم بیم کوزلرمک کیجه سی سنک و نور کی عکس ایتدیریر .

کونشک بیرلمه سی ، یولک چاقیلارینی تنویر ایتدیگی
 وقت چاقیلار یاقوت لر کیی پارلار .

بیر باغچه نك زینتی اولان بیر طاووس ، صاحبك
 و کندیسینی تماشا ایدن خلقك نظر لرینه توپلرینك ییلدیزلی
 شعشعه لرینی ، باکمال احتشام ، ناصل عرض ایدرسه ،
 سما دخی اویله جه سنك و بزم نظرلرمن ایچین ییلدیزدن
 توپلرینی اوزون مدت تیتره تهرك سنك اوکگده بورور .

(تبریز) لی شمس الحق (علی) ایدی ، هم یونس ،
 هم یوسف ، هم هود علی ایدی .

عشق ماق تکلف دن بری در . عاشق لر ایچین ملت
 و مذهب ، خدا [یعنی روح معشریت] در .

جان عالنده ، جهان آسمانك کار فرماسی اولان
 آسمانلر واردر .

روح یولنده پست وبالالار واردر، یوکسک طاغلا
 مُنکین صحرالر واردر . [*]

بیلدیزلر، کیجه لهین، حکیم لرك روحی ایچین فضاده
 قوشلر کیبی ترنم ایدرلر .

نی چالان بیر قیز کیبی، آقشام بیلدیزی، نفعه
 فسونیسنی آغلار . مخلوقاته سکون کلیر . نابود اولمش
 قدیم ایپراطورلقلی دوشونورم . (آدم) دن اولسی
 سلطاندلی واسرار انکیز خزینه لرینی دوشونورم . -
 مفکرة للهک خزانثنی ده دوشونورم ، دلبر جابه لر کیبی
 بیکلرجه متوالی خلقت لرك دوغدوغنی ، بوئودیگنی ،
 اولدیکنی کوردیکم سرای نور آبادی ، مفکرة للهک
 سرای نور آبادینی دوشونورم .

ای الله ! جهانی، عدم دن ، شاعرلر ایچین چکوب
 چیقاردک . منظومه گنک قطعه لرینی ، ایشیدمه بیله چکلر

[*] بو ایکی فقره (شائی) به معطوف دره اصل شورد:

آما نه است در ولایت جان
 کار فرمای آمان جهان .
 در ره روح پست وبالا هاست
 کو ههای بلند و صحرا هاست .

ایچین او قودک، عکس انداز ایتدک، متفکرلر ایچین در، که
تفکرلریکه قدرت ظهور وریورسین . کیجه نك حسن
آسوده سنی ، عاشقلر ایچین شکوفه دار ایدیورسین .

انسـانلری یاراندیغندن دولایی الاهی ملکر اتهام
ایدیورلردی ؛ الله جواب ویردی : « انسـانلرک چوغی
معصیت چاموری ایچنده سورونه جک ، فقط بعضیلری
نور ایچنده یورویه جک واونلرک کوزل لکلری سزه غبطه
ویره جک ؛ بناء علیه بن بو جهـانی ، آنجاق بونلرایچین
تصور وایجاد ایتدم . »

بیلدیزلرده یانان آتش ، روحکده یانان آتشدرد .
آشیایی خلق ایدن جان ، تفکراتکی خلق ایدن جان در .
بونون جهانی احیا ایدن نفیحه حسن ازل ، معشوقه کک
دوداقلری اوزهرنده دوداقلرکک ایچدیکی نفیحه در .

جهانه حاکم طاغک اوزهرنده ، سیمرخ کبی ، موقع
آل وایاقلرکک آلتنده جالقالانان بیر بولوط کبی خلقی
سیر ایت .

اللهک عماننه دال ؛ عمان کلپتده افنای نفس ایت .
اختلافاتی ، منهایبی ، نا منهایبی ، زمانی ، ابدیتی اونوت .

بوتون روحلری ده اوراده نمانشا ایتمک ایچین خالقک
روحده مقیم اول .

سنگ ه بئلك ه ك بیر طاغدره كه كونشی کورمه که ،
کونشک نورینی آلمانکه حائل اولور . نفسکده اول :
اونده [اللهده ، یعنی روح انسانیتده] یاشا .

ای غبار ! ای بیر شعاعده غائب اولمش بیر ذره !
کونشک سرائرینه اشتراک ایتدیکنک وقت سنک
سر حیاتیکک نه اهمیتی قالیر ؟
سن عمانیکک عشقنه دالمش بولوندیغک وقت ، زرالی
صو داملهسی ، کندیک ایچین اندیشهک قالیرمی ؟

بیر کیجه ، محمد [ص . ع] کیبی ، بیلدیریمی کندیمه
آت انخاز ایتدم . کوکلری اتلادم . لایتناهیته چیقدم :
بوتون صدالر بیر صداده نایاب اولیوردی . منشورکیدی
ضیاسی بیر ضیاده غائب اولیوردی . پندی قات کوك بیر
قات اولیوردی . دگزرک دالغهلری نابود اولمشدی ،
یالگزر دگزر واردی . بوتون مباحثت [کثرت] نابود
اولمشدی . یالگزر عینت [وحدت] واردی .

کوزلمک اوگنده . یرک وگوکک کچدیکنی کوریوروم .

اوگمده لایحیی اموات امتک ظهورینی کوریورم .
 بوتون جهانلر ، ماضی نک منظر بی انتهایسی ، بوتون
 موجودات قبل الوجودک منظره سی نظرلریمه کشف نقاب
 ایدیور .

اشیایی خلق ایدن جانی حالم ، آفرینشی حالم ،
 اونک [یعنی جان خالقک] آلدینی بیکلرجه صورتلری
 روحده مترسم کوریورم .

❖
 لابتاهیتک ظلماتی نیچین تنویر ایتدک؟ آلتونله زرهللی
 اولاراق ظهور ایتهلرینی کونشله نیچین امر ایتدک؟
 نختکامکک اطرافنه مجلس مخلوقاتی نیچین دعوت ایتدک؟
 جانگمی صیقیلوردی؟ ابدیت کیجه سنده قورقیورمیدک؟

❖
 الله ، کیجه لرك سکونی ایچینده جلال الدینک روحنه
 دیدی :

هک چوق تولید ایتدم . سنجه دائما مجهول قالاچاق
 درین تصورلرده بولوندم . نیم خزینه لرمندن ، نیم معبد
 لرمندن ، سرایلرمدن نه خبرک وار؟ سز صو دامله سیسکیز:
 نیم مفکره مک عمانندن نه آکلارسیکیز؟ سز ڈره سگیز:
 غبار ، کونشک اسرارینه مطلع میدر؟ صحراده بیتن اوت ،
 صحرانک فسحق حقنده نه بیلیر ، صحرانک فسحخنه دائر

نه ديبه بيلير ؟ سز، بير حكمدارك آياغنده سورون قارينجه لر
 كيبى سگنز . حكمدارك شوكتى ، كشورلرى ، اردوسى
 حقنده بو قارينجه لرك بير فئكرلرى وارميدر ؟ صباحى ،
 عظه قى ، محبى و مفكره سنك لايتاهيتنده جولان ايدن
 تصورلرى حقنده بو قارينجه لرك بير فئكرلرى وارميدر ؟

بن هكل ، م و مركزى كلم . بن رنك لرك منبى يم .
 صفتلرك مصدرى يم ، ساكت كيجه ايدم . ذاتمك خلجاني
 حس اتمك ايچين نورى ياراتدم ، ابديت ايدم ، زمانى
 ياراتدم ، تا كه ياشاد يغمى حس ايدم . بن لايتاهيت
 ايدم ، سومه يى حس اتمك ايچين روحلرى ياراتدم . —
 آينه عوالمده ، اى جلال الدين ، دوشونجه لريمى تاماشا
 اتمك ايسته دم .

بن هر شيدم يم ، بن هر طرفدم يم ، بن كونشك
 ششمه سى يم . بن قرك ايشي يم . بن سزى احاطه ايدن
 حرارتم ، سزى ياشانان هويم . بيلديزلردن دوشن
 ونباتانك قلبنه نفوذ ايدن صولغون شبنم . بن كيجه نك
 اعماق زمينه آقان واوراده الماس لر حالنده تبلر ايدن
 شعاعى يم . بن هر يردم حاضر . بن هر شيدم موجودم ؛
 بن چيچكلرده كوزل رايجه يم ؛ روحلر كزده ايلكم .

منظومه لر گزك ووزنى بيم، عوالمده آهنكم . اى جلال الدين،
سن بيليرسين ، بوتون بو مخلوقاتده بن حياتم .

دوغورتان بيم، تولدورن بيم . اويويان بيم، اويانيق
طوران بيم . بن طوبرانم ، صويم و آتشم؛ ظاهر بيم ، غير
صرثى بيم ، بن جانم ، عشقم ، اولوم؛ نه قورقيورسگنز؟
سنزى اولدورديكيم وقت بانا ، بيم روحه دوشمه بورميسگنز؟

بن نهايتسز سوه رم؛ بن سزده يامارم؛ بن كوكسلر كرده
چاربان قابم .

عوالم هنوز موجود دكلدى ، نه طلوع لر ، نه
غروب لر هنوز يوقدى ، بن واردم و سويبوردم .

ايلك ارض ، قان ايچنده ، طالغهرلك فسحتزارندن
ظهور ايتديكى وقت بن كونشدم ، ارضك كوز ياشلرينى
سيلدم ، بوسه لرمله ارضى احاطه ايتدم .

عمان جهان ، اوزون طالغهرلرينى ، روحك نشر
ايتديكى كوموش و آلتون ضيالر آلتنده يووادلار و سنزك
كوزلك ديديكگنز ، بيم حضورمك لمعه سيدر .

زانياق لرده صولغون بيرقان جريان ايدر، دامارلر كده
قيرمزى بيرقان جولان ايدر. كونشده زرین بيرقان يانار،

هر وجودده، بوجھله ، جریان ایدن بنم قائم دره، دائما
بنم قائم در .

ماوی سما ایدم؛ کونالکمی عکس ایتدیرمک ایچین
دکزی یاراتدم، (سایان) ایدم؛ اعماق شرقدن، (سباه)
ملکه سی چاغیردم، کوزلری، تماشا کرلرینک باشنی دوندورن
او آلتون صاحلی ملکه، آلتون صاحلرندن متشکل
جامه سی [*] آلتنده، کوزلرم ایچین، ناقابل تقلید بیر
رقص اجرا ایتدی و هیچ بیر کیمسه نک هیچ بیر زمان
تغنی ایدمه، یه جکی اسرار انکیز هوالر تغنی ایتدی؛ بو
محتشم ملکه، بنم فانی ابداعاتک تمثالیدی .

ای جلال الدین، دنیایی آنجاق تماشا ایتک، تحیل
ایتک ایچین یاراتدم. سنک روحک بنم روحک بیر

[*] فرانسه نکه ائک کزیده مائرلرندن واک فوئلی شاعرلرندن
اولان دوستم Laurent Tailhade ائک Vitraux عنوانلی مینی
مینی مجموعه اشعارنده Hortus Conclusus سرنامه لی بیر دایره
منظومه سی شو قطعه ایله باشلار :

Vierges, vous rayonnez comme une aube irrorée,
Sous la molle clarté des lampes de vermeil
Et, vous enveloppant de leur onde dorée,
Vos longs cheveux vous font un manteau de soleil.

عینی الهام منبعندن نبعان ایتمش دکلی؟

شراره سندن باشقا بیر شی دکلدیر . مفکره ک ، بنم
مفکره دن دوغمشدر . ای جلال الدین ! بنم یاراتدیغم
کبی یارات ! بنم دوشوندیکم کبی دوشون .

جهانلر و روح لرسنک سینه کده تموج ایدر لر . تخیلاتک
سکوتی ایچنده صاریلی اولاراق او یویان منظومه لریگی
آچ ، انشاد ایت ؛ سانا قدرت ابداع و موهبه نظم و یردم ،
سماواتی بو سحره مسخر قیلدم ؛ یارات و ترنم ایت ؛
نهایتسز ، سو ؛ کندیمی سنده تخطر ایدیورم .

ای عشقلمک آینه سی ، ای صیقیندیلمک بولانیق
آینه سی بن ، سنده انعکاس ایدرم .

*
*

تولو ایدم دیری اولدم ؛ گریه ایدم ، خنده اولدم .
عشق دولتی کلدی ، دولت ابد مدت اولدم .
کوزم طوقدر ، جانم یکیت در ، بنده آرسلان جسارتی
واردر . نا بنده بیر شجاعت اولدم .

❖

[الله] هم دستق در ، هم دستق یایچی در ، هم دستق نک
طوبراغیدر . همده دستق بی صاتین آلمایه کلیر .

فائزہ رطقی

« دل مسقی مولانا » یہ بورادہ ختام ویریورم .
 حضرت استادک (منوی) سنہ، (دیوان شمس الحقایق) نہ جام
 آتیلے، اتکلر دولوسی اینجیلرله ، یاقوت لرله ، چیقاجاغنه
 شہم یوقدر . R. A. Nicholson اسمندہ محترم بیرانکلیر،
 بزم هنوز یامامش اولدیغمز بوکاری یامش وانکلیر ملتہ
 Selected Poems from the Divani Shamsi Tabriz
 یعنی « دیوان شمس تبریزدن منتخب منظومہ لر » عنوانیلہ
 « دیوان شمس الحقایق » دن، نجہ « عمان شمس الحقایق » دن
 (بووک بریتانیا) کشور افکار و اشعارینہ بک چوق
 کونشر طاشیمشدر .

ہر ایکی لساندہ حاکم اولان حسین دانش بک برادر مزک
 شہادت و تصدیقہ کورہ بو منظوم ترجمہ لر سوز کوتورمز
 درجہدہ صادق واسلوبجہ بک کزیدہ در .

تہیت، مولانا جلال الدین رومی حضرت تہری، ہیچ شہہ
 یوق ، انسانیتک اکمنور بین بووک آداملرندن بیرى در .
 بوندن مسلمانلق وتورکلک بیر حصہ شوق و افتخار
 چیقاریر لرسہ انسانیت فائدہ لہ نہ بیلیر .

بیلیم (ابوالعلاء المعری) ایلہ (جلال الدین رومی)
 آردہ سندہ بیر قیاس یاماق ممکن دکلیدر ؟

مولانا، داها محتشم، داها وقور، وطبيعت كليه ايله
داها تكليفسز بېر آشالغ كوسته رير اعتقادنده يم .

دو كشف حقايق سبق آموز ضميريم
ترتيب دليل حكما را نشناسيم .

بيتي جلال الدين رومي حضرت تلمرينك آغهنينه بك
ياقيشير .

ابوالعلاء المعري نك

افيقوا ، افيقوا ياغواة فاما

دياناتكم مكر من القدماء :

ارادوا بها جمع الحطام وادركوا

وماوا و دامت سنة اللؤماء .

قطعه سنده كي خشونت بليغه و بلاغت عنيغه اشعار
وكتنار مولاناده جاي قبول بولمامشدر .

صاحب مشنوي ، Lavoisier نك ، Rien ne se perd

rien ne se crée يعنى « هيچ بيرشي خلق اولونماز ،

هيچ بيرشي افنا اولونماز ، برونسيه پني حضرت قرانه
داياناراق ،

نابد آن الا كه برخاصان پديد

باقيان في « ايس من خلق جديد ،

پينده بېر قطعيت استادانه ايله تايبيد و ترم ايتمشدر .

(فتوحات مكبه) به ، آثار (مولانا) به آثار

(ابن تیمیه) به ، (اللزومیات) و بونلرده اظهار ومداد.
 فعنه سنه جسامت اولونمش نوامیس طبیعیه واجتماعیه به
 باقیلیرسه ذوق عرفان و حریت وجدان نزدباننده شیمدی
 داها یوکسالمش بولونمامن لازم کلیرکن بک جوق
 آشاغیلره ایندی کمزی کورمه مک ممکن دکدر .

عنعناته رعایت نامنه خرافاته عرض اسارت ایدیوروز.
 ترقی دیمک محافظه کارلق شیمه سی اوزه رینه تجمددشیمه سی ننگ
 تدریجاً وبلا شہادت غلبه سی دیمکدر . شہاتله غلبه ننگ
 آدی « اختلال » در . (اجتهاد) ک ۱۹۰۴ ده (جنوره) ده
 چیقان ۱ نجی نومروسنک فرانسزجه قسمی دیباجه سنده
 Une révolution hatée est une évolution ratée
 یعنی « مستعجل بیر انقلاب یاری بولده قالمش بیر تکامل در ،
 دیمشدم .

بزم کعبه و صلمز ، بارکاه ایمان و عرفان در .

وطن نه تورکیادر تورکلره نه تورکستان

وطن بویوک و مؤبد بیر اولنکه در : توران .

دیورلر . کوزل ، اعلا . فقط بن ، بانا سویلنمش

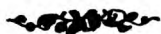
وسویله نه جک سوزلری بوش و یا خوش کوره رک :

وطن نه تورکیادر بزلره نه تورکستان

وطن بویوک و مؤبد بیر اولنکه در : عرفان !

دیگده مصرم : حقیقی ملیت پروردك ، حقیقی وطن
 پروردك آنجاق صاغلام عرفان ، منور ایمان ایله حاصل
 وپایدار اولور ؛ عرفان . ایماندن آریلاز و عرفانه مقارن
 اولمایان ایمان دن خیر یوق در . احقك ، بدلانك وطنی
 بیمار خانه ، درمانده و مسکین لرك وطنی دارالعجزه در .
 بیمار خانه و دارالعجزه لرك بویوك قاپی لری اوزه رینه ایام
 رسمیه ده چکیلن بایراقلرك رنك و نیرنکنك اوینادینی
 رول، قارن لری آج و عقلاری تاراج اولانلر ایچین
 قدرتمز و قیمتسزدر .

۴ کانون نانی ۱۹۱۴

(غزالی) ده معرفه الله

حياتی بير سلسلهٔ علائم و ظواهر دن و يکديکري ني
قووالايان خيال لردن عبارت بولونان بوجهانه نه ماهيت
عطف ايمهلی در ؟

برك و كوكت نقش و نكاري داها نه قادر زمان
دوام ايدم جك ؟ داها نه قادر زمان گلر آجيلاجاقلر ؟
داها نه قادر زمان قوشلر اوتهم جكلر ؟ داها نه قادر
زمان طلوعلر شكوفه دار اولاجاقلر ؟ ييلديزلر و انسانلر
بوركلري داها نه قادر زمان ياناچاق !

بزدن اول نه بويوك كرداب زمان ! بزدن سوگرا
ينه نه بويوك كرداب زمان ! كره ارضي ياراتمه سه يدك ،
ياخود ، يارين كره ارضي تخريب ايدم جك اولسه يدك
« لايتناहित ، ه بير اكسيكلك كليرميدى ؟ »

وجود داما تختہ سی اوزہ رندہ ، ذات اعلیٰ ، مخلوقات
ایله اوینار : اویون بیتنجه اونلری ، تکرار ، عدمک
مظلم قوطوسنه قویار .

بیلیمسین لایتناہیت نیچین آہ ایدیور؟ زیرا آ کلا-
بورکہ؟ مفکرۃ اللہک ببرا کلنجه سی در .

وقتا کہ ارض ، سنہ لک تأثیریلہ دہ ریسہ بوروشمش
بیرقادی کبی اولاجاق ، وقتا کہ سہانک گلریخی ، عصر لک
روزکاری تارومار ایدہ جک ، وقتا کہ کونش و آی
کسیلمش باشلر کبی عدم طور بہ سنہ آتیلاجاق ، ای
فریدون ! سنک صیت وشانگی کیم تخطر ایدہ جک ،
طوبراغکک زردہ اولدیغی کیم بیله جک ؟

جهانک تولدیکی گونک ایرتہ سی ، جهانی یاراتمش
اولماق نہ یہ یارایاجاق ؟

ابدیت بیر مہارلندر اونده
چورور ، سرہنہ ، یادی توللرک .

قورقارم ، کہ سنک ابدیت روحہ عاند اسکی خویالارک
بیر اعدام محکومنک ، اعدام اولوناجانی صباح اویقو-

سندہ کنڈیسنی ہر شینہ قادر بیر حکمدار ، تعرضدن
مصون بیر ایپراطور کورمه سنہ بکزمہ سین . [*]

باق شو چولہ ، جهانک ہیچلکنہ بکزمہ . بو صحرای
هیچیدن نہ قادر مخلوق لر ، هیچ بیر ایز بر اواقسزین ،
کچہ جکلر در ! شیمدی به قادر بو ساحه هیچیدن ایزلری
سیلینمش نہ قادر مخلوق لر کچمشدر !

وجود عمانک دالغیجی ایدم ، کردابلر آره سنده
سنک عشقکک اینجیسنی آرامایه کیدیوردم . ای الله ،
نچین او قادر مسوخلر ، اذدرلر او گمه چقیدی . بی
دهشته دوشوردی ؟

عارف بالله ایچین ، موجودات حیاتیه ، نهایت امرده ،
معناسنی کوچ آکلادینی خیال لر کیبی کورونور .

بو جهان بیر شعبده بازلق دن عبارت در و ، الهی
شعبده باز کوزلر منک بقتله لریله ، حیرتلیله اکلہ نیر .
فقط جهانلرک ... ییلدیزلرله ، [ییلدیزلری آتماق ،

[۵] حضرت غزالی آخرتی بقای روحی کنندی بو کسکلیکی
ایله متناسب بیر طرز بانده آکلایور . ع . ج .

طونماق صورتيله [حقه بازلق ايدر ؛ بز سيفيلرسه ،
آنجاق آلاجه بولاچه لفظلر ، کلمه لر ايله اوينارز .

غير مرئي جهانك مناره لری باشندن ملك لر ، بانا
کیجه لهین ، شویله ندا ایتدیلر : « عالم جسمانی ساخته در
و ماهیت حقیقه دن عاری در ؛ جهان ، بیر عمان فانی در ؛
جهان ، مرغ روحك دوشدیکی آلدایمیجی بیر آغ در . »

خوشه کیتمک ، بکنیلیمک ایستین بیر رقاصه کیمی
طبیعت ، لایق قطع لباسی دگیشدیریر . - بو یالانلرله
کیمه بکنیلیمک ایسته یور ؟

طبیعتی ، جان صیقیندیلمی اوتودورماق ایچین اللهك
کوزلری اوکنده دور ایدن بیر رقاصه کیمی تماشا ایت ؛
یاواش یاواش صاچلری ویلدیزلرک طاتلی موسیقیسی
آلنده اورپه رن تازه وجودینک زیب و لطافتی عرض ایدن
بیر رقاصه یی تماشا ايدر کیمی طبیعتی تماشا ایت .

سن ماده یی [جوهری] ، کندی پایه علویتکه قدار
پوکسلتدک ؛ پرستشه لایق سینهلرخی تماشا ایتدک ؛ فقط

جاریه سنه عاشق اولان بیر آفندی کیبی اونک کندلریت
دوشمه دکیمی ؟

بوتون بو عالم ، سوریدر . مفکره صمدانی نک تشکیل
ایتدیکی ومفکره بشرک عکس ایتدیردیکی بیر صورتلر
سلسله سندن عبارت در .

ای ماده ، ای جسم ، کوزل لیک نره دن کلیور ؟
طوپراغک آلتنده الماس ، قیرمنی یاقوت ، ماوی فیروزه
ازهار اسرار انکیزی فاصل بیتور ، فاصل یتیشیور ؟ بالجب
چامور ، هانکی سحر یله گل دوداقلریگک قیرمن یلغنی
ترکیب ایدیور ؟

ای الله ، سنک اسرار گمی کیم کشف ایده بیلیر ؟
« آدم ، ده ، عیسی ، نک یاننده « یهودا » ، « نمرود ،
و « ابراهیم » ، « فرعون » و « موسی » اویویوردی .
عینی طوپراق ، گلی واونک یاننده زهرلی نیاتی بسله یور .
چیچکلرک آغزندن کله بکک ایچدیکی شکر و بیلانک
زهری ، مقدا ، عینی صو دامله سنده بیرلشمش ایدی .

ای طبیعت کلیه جهانک هر دور حیاتی قدرت لر گدن بیرینی ،
شکل لر گدن بیرینی ، اسم لر گدن بیرینی اظهار ایدر . بناء علیه

وتون الهلر سندن صكره كلشردر : واونلرك هر بيرى
سنگ خيال مبال كورونن توان لر گدن، اشياده تجلی لریكك
بیرندن باشقا بیرشی دكلدر .

بيك شعشه ، سنگ حسننگی اظهار ایدر. ارز آغاجی
بزه قوتنگی كوسته ریر؛ كونش و آی محبتنگی ارانه ایدر: عمانك
بورهلری، روحكك ابدی صیقیندیسفی بزه خاطر لاتمازمی؟

سنگ تولد لر لكك سرائینى، سنگ تجلیات جسمانیه كك
اویوتنى ملاحظه ایتدم . سفی لاینقطع زار وزبون ایدن
مخنی كوردم، ای سن، كه موجود اولماكك ممكن دكلدر،
ای نوله مهین لایموت !

یورككده هر آرزو نه زمان سونه جك ؟ اجتماعلیله
مخلوقاتی حاصل ایتمش اولان رقیق عنصرلری قعر جوهر كده
نه وقت اویوتا جاقسین ؟

موتك كو كسنده، قدیم الهلركك باشلرینى، بیر اینجی كردانلق
کیبی طاقیلی كوردم عدمك تناسخلرینى كوردم. بیلیورم، كه
هرشی : سما، اوماوی مینالرله مزین قبهلی جامع .. كونش،
ابدی پیر استغراق ایچنده دور ایدن او متقی درویش،

هپ بونلر هلاك اولاجاق. بيليرم، كه بوجهان، جنون در
 و ماهيت حقيقه دن عارى در. بو حالده بنم كوكلك حزن
 وكدر ايچنده بولونماسنه نيجين حيرت ايديلسين ؟

آغنه ساريلان نور و محك كيبى ، سحر مفكره كله ،
 سن ابداعاتكه بورونيورسين و بو ظواهرك كذبى ايچنه
 روحلر يمى دوشور ييورسين. روحلر من اوراده اولبور.

جهان ، او جنون بى چوق آلداندى : فقط
 كوزلر منك او كندن شكل لرك، كوزل طيف لرك كچديكى
 كوردك و اونلرى تماشا ايدرهك خولياره دالوق .

بو خلقت، اللهم نفعه سبله قباران بير سو قبار جيني
 كيبى در .

كاشانك هر ذره سى كونشك سرتنى احتوا ايدر ،
 كاشانك هر ذره سى بوتون كاشانك سرتنى صاقلار .

لاينقطع دو غماق ايچين لايينقطع ثوليور ، كندى
 كندىكى ييورسين . اى الله ، سنك ابدى حياتك دائما
 تجديد ايديلن بير عقابميدر ؟

کنه اشیا اندیشه بخشدر؛ فقط سطح اشیا بزی مستریخ
قیلار، بزده کونشك قهقهه لرینه قابیلیرز .

زواللی چوجوقلر، سویملی چوجوقلر، حیاته نه قادر
اعتماد ایله باقار و کوچوچك اللربخی اوزاتیرلر !

هرکس مرثی بی کورور؛ یالکنز بعضی کزیده لر،
غیر مرثی بی، علمک، صناعتک و حیاته مربوط آهنکک
سراثرخی کورور! کزیده لرك اطرافنده نهدن بو قادر
ظلمت جحیم محکوملری وار؟

حقیقت بیر عمان کبی در، حدودسز و مدهش-در،
کندی صوسزلغی و باشقارینک صوسزلغی تسکین ایتک
و یاشادیغک گوشه ارضه فیض و برکت و یرمک ایچین
او عمان دن کلن بیر قاج دامله ص-و ایله اکتفا ایت .
بزی چکن و بعضی کره مدهش دوار و موت اوچوروملرینه
دوغرو صایدیران امل لردن احتراز اوزره بولون .
آه ایدن و ساما ، اول ، سو ، متعاقباً سو ، سو یلک
ایچین سو ، سو یله دیکک حالده ینه سو ، دین قلبی
کندیکه رهبر ایت ، داها ای .

عالمك سربني طبيعتده، مکتبده، جامعهده، شهرلرده
 آرادك؛ حكيملردن صورديك؛ فقط جواببمز، بورغون،
 اختيارلامش ومحزون اولاراق عودت ايتدك. حياتنگك
 صوك كونلري ايجين، علم بشري نك سانا ويرديكي بير
 قاج قناعت وجدانيه ايله، انسانلرك خير و خدمته
 مصروف بير قاج حقيقتباره ايله اکتفا ايت .

*
 **

(« غزالي » ده معرفه لاه) . بوراده ختام ويربيورم .
 شيمدي غزليات غزالي بي ديكله به جگز . غزالي نك غزلياتي،
 (خيام) ك رباعياتي طرزنده و قطعه لردن، تمشكل در . بوسيله
 بو شعرلر ايجين (قطعات غزالي) يا خود (رباعيات غزالي)
 عنوانلردن بيربي ترجميح ايدم جكم . ترجمه لرك حر و قوتلي
 اولماسنه دقت و بونده اصرار ايدم جكم . الفاظ و افاده ده كي
 صاغلام بير خشونت و وحشتي، درمانده و مسكين وحتي سازنده
 و مشكين نزاكت و اطافنه ترجميح ايدم . ه. ج.

رباعیات غزالی

1

عشور :

قادین عشقی

عشق سری

انحاف :

رباعیلری روحه نامتناهی الله ، شراب ، قادین مسق
وجد آمیزی دوکن صمدانی (حکیم عمر خیام) .

قادین عشق

مقدمه :

آه «لوتوس» [*] ، قابالی چیچک ، بیر کون کوز
یاشلرمله واشتیاقلرمله کندیسنه دوغری کیده جک اولدیغ
ممشوقه م زرده اولسه کرك ؟

صاری صاجلی میدر؟ اسمر میدر؟ مستقبل ممشوقدن
بوقادار اوزاق اولاراق، قرك نور سحرانکیزی آلتنده
شودقیقه ده عجبانه دوشونیور ؟

ای روح دیگله: آغلایان بیر نی نغمه سی کیی، قرك
سهارده طاتلی بیرنغمه حسرت آغلادینی بیر ساعت در.

اللهك ارضه نامحرم طوتدینی اسرارك برده سنی، او
اندیشه بخش ردایی نولوم قالدیرمادن اولسو، ووجودكك
زردن کلدیکی آرامه و قمر مجهولانده وجودکی نه لرك
بکله دیکنی دوشونمه .

ساکن کیجه لرك استغراقی ایچنده، ساکن کیجه لرك
حرارتی و حظوظی ایچنده، خورما آچاچلرینی کوموشله تن
قرك آلتنده بیر «لوتوس» قلبی آچدی .

[*] لذتی اشتیای وطنی ازاله ایدن والهرك منتخب طعامی
اولدینی زعم اولونان اساطیری بیر میوه در .

چیچکلرک آغزندن بزم بوسه می آنگز؛ بوجیچکلری،
گل آجان دوداقلریگزه کونده ریورم ، تا که بزم بیر
آزسرورایله قاریشیق کدرلریمی سزه سویله -ین، بوجیچکلرک
اوزه رنده کی شبنملری، کوز یاشلرینی دوشونه رک، ایچکز.

یاز کیجه سنک نفخه لرینه کوکسکی و آتشین یاناقلریگی
عرض ایت: سنک کوزللاککه قاریشیدرماق ایچین روحی
کیجه نک روحنه دوکنم .

نه سومک لذتی کبی لذت وارد، نه سومک حماسی
قادر پارالایچی، نه ریتچی حما وارد، نه ده دوداقلرک
یایدینی کبی دوداقلریمک اوزه رنده نه ریه رک دوداقلرمده کی
عطشی تسکین ایدمک میوه .

مهتاب کیجه نک بیر آه حسرتی کبی در: بو بویوک
درخشان سمانک نامتاهی شهبی آتنده برابر اولماق وجدو حالیه
متلذذ ولرزان اولان سنک و بزم یورکلر مزده ده نه قادر
حسرت آهلری وارد !

سویشم ، خیاله طالالم ، بر ایك لباس کبی زمین
اولان بوسما هر زمان کوزلر منک اوکنده بولونمایاجاق .
بزی اوقشایان وعشقلر منی داهامشفقانه قیلان کوزل ،
شکوفه دار کیجه بی ، ثولو ، آراتق کور من .

دیشلرکک اینجیلری ، کوزلرکک صفر [۱] لری ،
یوزکک تقابی بیراز آچیلنجه ، بیلدیزلری ، اوزی حیات
ویا ییچی الماسلری سمایه ساچان مجوهر جی بی بانا ینه تقدیس
ایتدیر لر .

بیر کاسه شراب ، بر قاج میوه ، سفره اولاراق
بیر چمنزار ، معشوقه نك پرستشه لایق آغزی و عشق
ونشوه ایله خمور کوزلری [حضور حیرانیتده بولوتجه]
ای صمدانیت قابمک اوزه رنده نوازشکی حس ایده رم .

خیام ! جهانک بوتون ولوله سنه قابالی اولان اوطه مده ،
معشوقه مک یاننده ، سنک شعرلرکک ماهتابی نه قادر
لطیف در ! [۲]

ای روحم زرین بیلدیزلرله قارداشلاش ، اونلردخی ،
نامتناهی کیجه لرده یانان روحلردر ؛ اونلر کبی یان ،

[۱] کوك یا قوت .

[۲] عمر خیام ایله امام غزالی معاصر ابدیلر .

اهتزاز ایت ، سو ، محنت چك ، ینه سو ؛ علوی طلوع لر ،
علوی آقشاملرله نفسی توحید ایت .

کجه نك آسوده و محبتکار مهلودیاسی ، سکونت یاب
شهرک اوزه رینه آقار و بونک ایشیدیله سی ایچین جوار مزده
بوتون ولوله لر صوصار ؛ کوزلرکک بهشقی نغمه سی داها
خفیف اولور .

ای ماء محبت ، گدیگون کاسه ده ایچ ، زیرا سهاک
قری بزدن پک چوق سوکرا بیکلرجه بهارک بوبانچهلری
اوزه رنده پارلایاجاق ، فقط بویله بیر کیجده ده بزى برابر
بولمایاجاق . [۳]

سنگ قیمتدار روحلرله مشبوع لطیف بدنک ، قلبی
بیر عطرلر بانوسنده بی تاب دوشورور ؛ توش تویج لرک
و مسعود کیجه لریمزی مست ایتک ایچین تون چیچکلرک
روحلرینی سنده ایچدم .

ای اجرام سما ، ای لاهوتی موسیقارلر ، سکونظن
اولونان اهتزازلردن یایماش اولان نغمه کیز ، قمرک طالذینی

[۳] « بستان و بده بکوی ، بشنو

شهای چونین نه وقت خوابست »

وایچند، ساللاندینی دالغهلر اوزهرینه دوکولن خولیلر
کیبی بنم مفکرهمله بیرله شیر .

طوپراق اوزهرنده یورورکن آیاقلرکله اکثریاء
وقتیله بیر معشوقه نك، ایچنده نور بدیم ایدن سیاه کوزلری
واوزهرنده بیر سس تیرمه یین کلکون بیر آغز اولمش
اولان بیر طوبراغی چیکنه دیکگی دوشونورمیسین؟ [*]

احتراسلرکک ، ایمانکک ، غرورمفکره مکک ، باکال
فخر، مقرری اولان قاقاطا مکک ، محمل که بیر کون بیر
عاشقک آیاغنه چارپاجاق و آغزک اونک طرفدن اکر اهله
تکمه له نه چک در .

مادام، که عن قریب، تولولر ایچنده چورویه جکسین ،
کنج روحگی و جسمگی کوزلک ایله مست ایت . سنک
اجزای بدنک اونلری بسله مه یه باشلامدن اول یگی تولد
ایدن یشیللا کلرک رعشه لرغی سیر ایتمه یه گل .

[*] خاک راهی که برو میگذری ساکن باش
که عیونست و جفونست و خدودست و قدود .
(سعدی)

ترجمه سی :

کچدیباک بولاک طوبراغی اوزهرنده شدتسز اول ، چونکه
او طوبراق کوزلدر ، کوز قاباقلریدر ، یاناقدر ، بدنلدر .

هر ولوله نك تولديكى صولغون ساعت، جهان، بىر
سحر وفسون منظره-سى آلير. كىجه نك سىياھ اتمكى
تأثير ماھتاب ايله چىچكله نير.

اك عاصى لرك غرورنى ضبط ايدەرك، اى، كوزل
اولماق قوتيله، بزه كوز ياشلىرى دوكدورن قادين لر!
زنكەزى بويە صولدوران، هانكى سرائر كزدر؟ وسزى
سومكله انسان نىچىن تولومه صوصايور؟

كوزلرك، بىم ايچىن، سىياھ بىر جنت، آقشا-املرى
روحك چىچكلر وييلد بزلر آراسنده غائب اولدينى، فقط
سنى اورتن سرائره نفوذ ايدە مكسزىن غائب اولدينى بىر
بەشت دورادور كىي آچلىر.

روحم بىر سلطان در، بدنم اونك اوتاغيدر. بىر
كون كندىسنه قىياچاق اولان قاتل كندىسنى بىكلە دىكى
خالده، قورقوسز سلطان، تبسم ايدەرك، لاقيد ومطمئن،
عشق موسيقىلىرى دىگىلر.

زمان اوائلك مائى مەتابى، سرائر يە نە قادار عاشقلىرى
جذبە يە كتىر مشدر! آم! داها نە قادار كىجەلر، نە قادار عىنى
مەتابلر كىكلر مزاوزە رندە ارضى استغراقە دو شوره جلك در!

آغیر، صیق، مشکین آلتون صاچک، فیل دیشی
 آیاقلرکک اوزره رینه چارشاف کبی دوکوله رک بیاض وزمین
 وجودیکمی جامع دن داها بیاض یاپار، آقشام، زرین بیر
 زمین اوزره رینه غروبک آتشرینی نقش ایدر.

اصوات، خطوط یا خود الوان، و آهنگ بیر با برام در.
 بونسکله برابر بن، بیر نظرک ط-اتلینغی ایله متأثر اولان
 وحسن تامک شعشعه مهذکیله اولور کبی اولان روحم.

کیجه، بویوک لاجوردی باغچه تکرار آجیلاجاق،
 سوکیلی، هایدی جمهورانام دن اوزاق، قمرک، بیرملکه
 نباسیله بزه گلدیکنی، وبومانی باغچه ده بیلدیزلرک چیچکلندیکنی
 کورمه یه کیده لم.

سودیکمک، عاشقی ایچین خولبالرله دولو اولان وعانقنه
 بک مشفقانه گولن معزز کوزلری ده ... بو کوزلرده
 چورویه جک!

هپ صیرت اوستی باتان وقورت لر طرفندن یاواش
 یاواش بیلن اموات، قاپالی ویا آلابیلدیکنه آجیق کوزلرله
 ظلماتک دهشتنی ایچر لر.

بیر قادین بوسه سنک براقدینی حلاوتی وشفقتی
روحلرنده حفظ ایتدی بکلرندن بعضی ارکاک لر بک حلیم
وشفیق درلر .

بک نادر عاشق لرایسه ، بو پارلاق شفقت، اوزر لرنده دائمًا
طوردینی جهتله بک بختیار درلر .

روحمک حزننده بیر بلبل ایگلر؛ اسکئی یاز کیجه لرینک
وآتشین کوزلا لکی کندیسنی باغچه نک اورته سنه بیر آلو
کبی آمان بیر گلک خاطره لرینه آغلار .

تولوم مرنه قادار سنک اوزه ریگه قایدسنی قایامش ایسه ده
بن سنی لایتنقطع کورورم و هر طرفده بی تعقیب ایدرسین .
تولمش بیر ییلدیزدن کیجه لک صولغونانی ناصل کلیرسه ،
بنمده ، ایشیق اولاراق ، اوزه رمدده ، بیر مرحومه نک ایری
کوزلری واردر .

بزدن داها نه قادار زمانلر سوگره کیجه نک بیاض
زانباقلری ، شفقک کمللری آجیلده اقدمه دوام ایده جک !
بن کله دن اول جهان دن بیرشی اکیسک اولمادینی حالده
بنم رحلت ایتمه مله جهانه بیر اکیسکک کلیرمی ؟ ..

موت ، موته محكوم و معروض هلاك اولديني ايچين
 هرشي بوشدر . بوجهانك كاشانه سي قوم اوزه رينه بنا
 اولونمشدر . ماضي و استقبال طرف طرف كردابدر ؛
 و بوتصور ، كورنلرڭ كوزلرني ، حيرت و دهشتله ،
 آلايلايكنه آچار .

❖

آتش پرستلرڭ معبدي بنم كوكلڭ و صفيدر . دجله ،
 نظري محيط جهان اولان كوزمڭ صفتيدر . حرارت
 و صو بنم يانغم و ياصديغمدر : غرق اولماق و يانماق ،
 بنم آينم ايشته بودر . [*]

❖

دريندن درينه دوشونمڭ بعضي كره جان صيقيجي در ،
 بعضي كره بزه تهلكلي بير يول تعقيب ايتديرير .
 بير آي يوزلوي عشق ايله تماشا ايت ، هيچ اولمازسه
 كوزلريكه بو صورتله بير ضيافت و يرمش اولورسين .

❖

حيانده بزي تسليه ايدن و بوجنون كاشاني بزه عفو

[*] بو رباعينڭ دلبر اصل شودر :

آتشكده وصف دل غمكين منست ،

(دجله) صفت چشم جهانين منست ،

جاي تف ونم بتر و بالين منست ،

غرقه شدن و سوختن آين منست .

ایتدیرن یالانلری سو . بووجهله موسیقی ، شعرى
و محبتی، روحك حیران اولدینی بوسمایى سو .

روحه ، گوزلریه تکرار بیر پارچه نشسته ویر ؛
بیاض برقلریکی آچ ، براق ، که کندیسنه سکونت
ویرمک ایستهین مضطرب روحم ، ابدیکی بک نرمین ، بک
صواغون اولان سینهکک اوزهرنده آرام ایتسین .

صاف وجودك كوموشدندر، گوزلرك ایکی ثوبال[*]
در . صواغون دوداقلرگدن یاسمین قوقوسی کلیر .
سن کیجهله بن سجارلر ترانه سفی ترنم ایتدیکک وقت ،
سنك درخشان گوزل لککده بیریلدیز کیزله نیر .

هرنه قادار سنك وجودك قامت سروه ، گوزك
صباحه ، یاناغك لاله له بکزرسه ده بنینه آکلاماق
ایستهرم، مخلوقات ایله اوینایان قدرت الله نبی یحیی خلق ایتدی؟
وصوگره نه دن افنا ایدیور ؟

چهرهکک زنبقلری ، گوزلرکک ییلدیزلری، تنکک
کللری ایله گوزلرم قاماشمش در . محتمل ، که بوظواهرک

[*] ثوبال Opale مین الشمس دینبان قیمتدار طاش .

آلتنده عدم واردر ، نه اهمیتی وار ، آل ویریر ، که وجود
صاف وَنجه معزز اولسون .

قمرک ، بیاض خطوط ضیائیه سی تللری اولان او
کوموشدن عود ظریفک آهنگنی ، ای ربم بنم مکدر
ومتحول قلبک آهنگنه کمال نزا کتله اوبدوریورسین .

بوپوک کیجه ، کوک یاقوتلر وییلا یزلرله سوسلنمش
اوزون صاچنی اوزه ریمزه دوکدیکی وقت ، سنده
نقابگی آچ ، اونک کیبی صاچلریکی صاچ ، وسویله مکسزین
جهه می دیزلریگک اوزه رنده براق .

بیر سوکیلی ، کندیسنه اینانیلماقسزین دخی ،
سویله بیلیر . هیچایکنی بیلدیکم کوزل لکله پرستش
ایده رم . او کوزل لکله ، که بوشلقلری ، چوق کچمه دن ،
آکلادم و ابداع ایدرکن ، داها ای پرستش ایدیوردم .

سنگ بی وفا کوزل ایگگی ، ائلرینک لذتلری ایچنده
زهر کیزلین میوه لره بکزه تیرم . زاحف حیوانلرله
دولو مائی کولرده اولدینی کیبی ، براق کوزلرگده ،
اندیشه بخش آرزولر دولاشیر .

سنگ کوکاک دائما مسحور و مسخر در، معذور سین .
 غمک نه اولدیغی اصلا بیلمه دك ، معذور سین . بن
 سنمز بیك کیجه قان یوتم ، سن بیر کیجه سنمز
 قلمادك ، معذور سین . [۰]

بعضی کره معشوقه یه کوزلریمی دالدر اراق ، ایچنده
 اژدرلری و تولولری یوورالایان و ظاهرده برشعشه کولن
 عمانی دوشونورم .

وجودکی نه ریمک ، روحکی تولدورمک ایچین
 تولوم ، پارلاق ایری کوزلو و چیچکلره بکزر بیر قادین
 سیاسی آلمایی بیلیر . سن ایسه او کوزلری او بر سین ،
 بو اویمه نك تأثیر یله تولورسون .

[*] اصلی :

همواره تو دلر بوده معذوری ،

غم هیچ نیاز موده معذوری :

من بی تو هزار شب بخون در بودم .

تویی تو شبی نبوده معذوری .

اولان بو رباعی (احمد غزالی) نك در . امام غزالی بو رباعی

حقننده « بز عمر رضی تألیفات ایله کچیردك ؛ بزم احمد ، بونلرک

چله سنی دورت مصراعله افاده ایتدی ، دیمشدر .

قر ، ای کیجه لری تنویر ایدن اولمش قادین باشی ،
 هر شینک نه قادار یالان اولدیغنی بزه اوکره تیورسین .
 ای ، محبتلر منک اوزه رنده پارلادیغنی و تحویل لرمیزی داها
 صمدانیلشدیردیکی زمان سهاری داها شفیق و لطیف
 قیلان قر !

بوجهانده صور و اشکال ، موجودیت حقیقه دن
 عاری در ؛ بونلرک اجتماع و آهنسکری پایداری دکل در .
 بو حقیقه قلبکه بیرکره انفاذ ایتدیکن سوکرا ، بقاسز
 اشکال و صور دن کان اضطرار بدن قلبکی قولای
 قورناریسین .

عشق سرتى

روح اعظم لائنت ايد شاورك مطالسى

خيانتدن دلگير اولديغك سودالرى ترك ايت .
باناكل ، زمانيدر : روحه كل ، سنى بگله بورم . بى بايان
منبعه عودت ايت .

اوخ ! دنياده ، كندى كنديمده ثوله رك ، سنك صمدانى
ايشينكك ايجنده بيرروح اولماق ، سومش اولديغم عدم دن
سانا قادار فرار ايدهرك سنك كوكسنگك اوزه رنده كنديمى
بايانسز عشق ايله سيراب ايتمك ! [اوخ ، معظم اشتياق !]

عمانك سينه سنده ، قطره ايكله بور ؛ عمان اوكا
جواب ورييور : اكر آراضده بير مسافه وارسه بر
مسافه نى قويان سنك قليك در : ثول ، ثولنجه ، بنم
جوهرمه عودت ايدر و عمان الله اولورسين [*]

بن سراثر باغچه لرينك ، يايكا . خداده ايكله بن ، آغلايان ،

[*] قبل الحرب نوركجه به ترجمه لريله برابر (كتبخانه
اجتهاد) ك 36 نجى كتابى اولارق نشر ايدلن (رباعيات
خيام) ده 365 نجى رباعى به بافك اوداها كوزل سويله بور .

تولن بلبلیم . منحصرآ سما کل لرینی سومک اوزره
زمین دن اوچش بلبلم . [*]

پرستشله، وجد و عشق ایله یاشا! سوء متحسر اول،
المچک و هرکون قلبک داها بویوک عشقلره داها کگیش
اولاراق آچیلجاق یولده بولون . هرکسه توزیع ایتمک
ایچین کونش دن شوق و سرور آل .

عمانلرک سینه سنده ، آسمانلرده ، هر طرفده سنک
بی انتها حیاتکک فیض و نشووه سنی کور بیورم : سنی تقلید
ایتمک ایچین در ، که عدیجا و آهنگ قانوننه منقاد اولاراق
سسمی تقطیع ایدیورم .

ابدی بیر وجد ایله مشتعل اولان ییلدیزلر ، الهمه
تعبد ایده رک دونیور ، لاینقطع دونیور لر ؛ ای درویش ! سن ده
دون ؛ آتشلر ایچنده یانان بوتون آسمانه باش دونمه سی
کتیرن عینی اشتیاق سنی ده یاقسین .

[*] (اجتهاد) ده انتشار ایدن (فهریات) قطعه لر دن بیرینک
ایلک ایکی . مصراعی :

صعودم کائنات رازه بوکسک بیر سقوط اولدی
طوقونمه هر شه دوشمش روحه : مجروح بیر قوشدر .

بوتون بیلدیزلر سانا عشق و محبت لایله دلی درلر .
 دگنر قابا ریر ، سنک شان و جلال کی اعلان ایدر ، سانا
 دوغرو بوکسه لن طاغ ، قاره کیجه ده ، سانا تعبد ایدر .
 قمرک عشق صولغون در و بنمله برابر ایجنی چکر ، آه ایدر .

فسون انکیز اولان و مسافاتی شراره لرله دولدوران
 آسمان ، ای اللهم ، قدرت ایلک اشارت ایتدی بی یول اوزه رنده ،
 قاناد آجوب اوچان لاجوردی بیر قوشدر . بو طیرانک
 موضوعی اولان مقصد نه در ؟ بو قوش ، یارین نرده
 بولوناجاق ؟

سنک روحک ، ظل سیاهی دلهرک سفیل ذره لره
 بیر لحظه شانکی افاضه ایدن شعاعدر : فقط الله ، نورکی
 عدمه تکرار ارجاع ایدیور . او حالده حقیقی موجودیتدن
 نه قالیور ؟

اوزه رنده الماسلر پارلایان ماوی حاشه سیله ، کیجه
 سنک آتکدر ، بیلدیریم سنک قیلدجکدر . ای اورمان
 غضنفری ، ای خوف و دهشتلر ملی ! قمر ، ترکیگده ،
 کیلمش بیر باش کیبی ، آصیلی در .

بم روحم متذوق ومضطرب اولان لایقنا هیت در ،
 بن آتشین حیات و مظلم ماتم ، بن ایچنده هر شینک
 اویاندینی وتکرار اویودینی کردابم: بم کردابمه باقانلرک
 باشلری دوزر .

مفکرهک ، بیر کون ، بو کاشناق تنویر ایدهرک بیر
 لحظه ذرات غبارلرینی پارلاتدی . ای الله ، طیفلر کرد
 بادی اولان بو جهان ، شعرلرک آینهک ایتدیکی بیر
 رؤیا ویا بیر اویوندن باشقا بیر شی دکل در .

بو معظم طاغک اوزهرندن کورولن فضا نامتناهیدر...
 فقط اللهمک دخی بیر هیچی مطلق ، بیر عمانک غرق
 ومحو ایتدیکی بیر هوا قبار چیغندان غیری بیرشی تاقی
 ایتهدیکی بو جهانی هم حیرانیت همده استخفاف ایله
 کورورم .

اقشامک قیر میز یاغیله گلگون بیر آلتون بولوط کبی کاشات
 سنک قعر مفکره کده بو وارلانیر کیدر. غروبک اوفشادینی
 عمان مشتعل کبی ، سیاسی دیکشدرمش اولدیغک خولیم
 سنک آینهک در .

بویوک و مائی سماده بوسیجا ق ضیا، بیر یزدان، ك
 نظری و پوسه سی اولماق ممکن در . قیدش! نزهده؟ یازین
 بزى او قشایان و عشق ایله یانان ، طبیعت کلیه ، نك شفقت
 و نوازشی نه اولدی ؟

گوکلرك ، چیچكلرك ، بوتون كوزل موجوداتك
 رسملری ارلده ، عدم زمینی اوزه ریسه ، اعتنا ایله ،
 ترسیم ایدن صمدانی رسام! مخلوقلریك آره سنده انسانی
 نه دن مهمل براقك ؟

روح ، نه دن اكثر یا شك و تردد آلتنده زبوندر؟
 و تچین ایچمه زده الك ائی لرمنی طالع نوزر ؟
 محبتك یابدیغنی موت بوزیور . بزى هانكى دوست
 یاراتدی ؟ هانكى دشمن اولدورویور ؟

آه ! چوق كچمه دن قورتلر طرفدن یینلن بوزواللی
 وجود نه در ؟ بك قیصه نوازشی بزى آلدانان محبت
 نه در ؟ ای (طبیعت کلیه) جهانی یگی باشدن خلق اتمیه
 قادر ایکن ، تصور کی بویله نا تمام براقاق فاصل اولور؟

بیر نهر قوملری طوبلادینی و داغیتدینی کیبی زمانه

دخی ، فناپذیر اولمایان هیچ بیر شی تشکیل اتمه دیکندن ،
 • محبت ، ك جاغیر دینی و یکدیگرینه یا قلاش-دیر دینی
 وجودلری متوالیاً بئرلشدیریر و آیریر .

فلک ، حیاته بختیار اولانلری قیصقائیر کبی در ؛
 فضله معمر اولمای اصلاتامل اتمه دم . اختیارلرک
 گولودکلری و نمونیتلرینی سوبله دیکلری کورولورمی ؟
 اولرک ایشیقسنز اقساملری ایسه ، بنده ، هیچ غبطه حسنی
 اویاندیرمبور .

بویوک حکمدار (فریدون) ، یک اختیار اولدینی
 بیر صروده محرابه ده تولدوروان اوج اوغلندن زیاده
 معمر اولماق مصیبت مده شه سنه کرفتار اولدی ؛ یک
 اختیار اولان (فریدون) ، اوغوللرینک باشلرینی بیر باقیر
 تیبی اوزه رینه قویدی و ، مختل الشعور اولدینی حالده
 اولونجه یه قادار بو باشلری کوزی اوکنده طوتدی .

بم رضامی آلامقسنزین ، ای الله ، بنی طوغورتدک ،
 ایشه باق ، که بویوککی قادار هیچچلی ده بنی حیرته
 دوشورن سر موجودیمی آکلامان اول ، کرداب غیب
 و مجهولته تکرار دوشه جکم .

اوبورکن حقیقی اعتقاد ایتدیگک رؤیا ، اویاندیگک
وقت نابود اولور و عقلاگک حضورنده هیچ بیر حقیقی
قالماز ؛ ثولور دخی بیر کون ، برحیات اولمش اولمارنده
تردد ایدرلر .

مجنونلر کیبی ، شاشغین کیده رز ، بعضاً یولده بیری
بیریمزی پارچالارز . بزمله اویناماقدن متلئذ اولدیگک
اویون [ای طبیعت کلیه] نه اویون در ؟ بزى شـهـه
وترده دوشورن شره ، سنده نه ایچین ؟

حرب بیتدی ، مقتول لر حرب میداننده یاتیور ؛ بوتون
جیغیلتیلر ، اضطراب یاخود کین جیغیلتیلری صوصدی .
هر بشری قاصیرغهی تعقیب ایدن سکوت ، بوتون بوشیلرک
نه درجده بوش اولدیغی نه ایی کوسته ریر !

طوغورتان و اولدورن لاقید فلك ایچین ، عذاب
چکلمه سنک و یا عذابه پایان ایرمه سنک نه اهمیتی وار ؟
زمان ومکان کرداب بی پایانی ایچنده کچن بیر ذره نک
اضطرابنک حسابده نه یری اولور ؟

زواللی موجودیتنک تابع اولدیغی احکام طبیعتنه

ولدن متوکل ومنقاد بولون ، اولوم کلدیکی وقت ناله
وفغان ایتمه . [*]

کره ارض ، بیر مزاردر ، که - وجود من محو و نایاب
اولمادن اول - بیر لحظه خیال و رؤیا کچیرمک ایچین بزه
بوز یا صدیقهدینی ایدر .

(عمر) ك (فریدون) ك یا خود (اسکندر کبیر) ك
بدنلری طوپراغندن بیر کون یاییلمش اولماسی محتمل
طوغله لر ، کذالك شیمدی غبار بدنلری روز کاره قاریشمش
بولونان بر حیاتلر ایچین بکیدن سرائلر انشا سنده قوللانیلیمش در .

قدرک یا ماقلری آره سنده بوش کله لرله ، بوش
ژه ست لرله مشغول ، ببری ببری قاریشان ، جابالایان ،
دونن ، کورلتولو سسس چیقاران قوقله لرله بگزه رز -
صو کرا ؟ بیر قوطونک دیدنده سکوت و کیجه !

[*] (ایران) لی برشاهر ایسه

« وقت اجلم ناله نه از رفتن جانست

از یار جدا میشوم این ناله از آنست »

دیمشدر ، که « اجل کلدیکی وقت ناله ، جانمک کیتدیکندن دکل ،
یارمدن جدا اولیورم ، ناله اوندن در » دیمکدر .

ای وجود ایله عدم آره سنده اسرار انکیز رابطه اولان
محبت ، مختلف طیفلر آره سنده بیر طیف و اونلر کیمی
بو مبهم جهاننه متحیر اولان بی نچین دنیا یه کتیردک ؟

بو یوک ، کلیت ، ک سری هر ذره ده موجوددر ،
کیجه .. طبعی سکوتنده ، صوما کی مرمر .. اویقوسنک
قمرنده کیزله دیکی بو سری ، کونش دخی نظر لر مزدن
خنی طونار .

نه بیلیم ، یارین ، اویبر کون ، ویا داها اویبر کون
بو جهانک مشعشع کاشانه سی ترک ایتدی کمز وقت ، عقیم
طوبراغک ایچنده ، جبهه لر بی موتک بیر سوبیه قویدینی
کیمسه لک مجهول معاصر لر ندن اولاجاغز .

ارض ، قایار ، دکزلر ، حق درخشان ییلدیزلری
و ، الهلری ، امل لری ، دهاسی یا خود عتمی ایله ، روح
بشر ، جمله ، معظم آسانک سینه سنده نایاب اولماق لابدره .

قانایارق مزاره اینن آلتون کونشی بو قار پارلاق
و کوزل یایان نیم تصور مدر . واقعا مدر که بشر آرنق
جهانده نابود اولدینی زمان دخی کونش پرش - مشعه ،

اشتعال ایدم بیلیر. فقط بوشان وشعشعه بهوده اولور. [*]

❦

قارتی دیورماق، کدسه سنی دولدورماق، اینجه بیر
تلذذله نوع بشری و پایانسز اضطرابی ادامه ایتمک: آم
بوتون بوه چچک نه در؟ یاشامانک معناسی نه در؟
تخلیص کار، معناسز اولوم کلسین داها ابی.

❦

بیر حکیم، اله لرك صورت ظهورینی کشف ایتمشدر:
ایلك کیجه دن، ایلك صباح دن، ایلك آدم دن اول آلهم
موجود دکلدی. خوف یاخود رجا [**] بوتون سمواتی
الهمله طولدوردی.

❦

بیقمه یاخود استکراه، تنفر یاخود کین و یاخود
ساده جه ذلت بشریه نک استحقاری، بعضی کونلر اوقادار
شدید اولور و بزى اودرجه تعذیب ایدر، که انسان هر

[*] ظهور تو زمذست و وجود من از توست

ولست نظهر لولای، لم اکن لولاک.

سنگ ظهورک نیم سایه مده در، نیم وجودم سنگ سایه کده در:
بن اولماسه پدم، سن ظاهرا اولمازدک؟ سن اولماسه بدک بن اولمازدم.
[**] «رجا» کله سنگ اصل معناسی امیددر. اکثر یا تصادف
اولونان «خوف ورجا»، قورقو و امید، معناسنده تأسس ایتمش
و تعبیر اولمشدر.

دردہ شفا ویرہ بیلہ جک اولوم دن داها آز قورقار .

صدفدن تختنک سایبانی، بیر قوشلر کرد باندن متشکل اولان (سایمان بن داود)، قارہ نک و دکزلرک، جن لرینه [انس و جن، وحوش و طیوره] حاکم ایدی، بونکله برابر، یئنه، بویوکار ایچین آغیر اولان جان صیقیندیسی، شان وشوکتی ایچنده، اونی کیمر بیوردی .

(سایمان)، اولورکن هر شیتک، حتی ناسوتی و بلکہ لاهوتی محبتک بوش اولدیغی بیان ایتدی؛ دنیا یه هیچ کله مش اولمانک داها ائی اولدیغی فکرنده بولوندی: بوحالده، حکمدارک بازیجهسی اولان کوله، اولورکن عجبانه دوشونور؟

نبات، چیچک، حیوان، قنالق و پک نادر اییلک حاصلی هر شی .. اولوم و اولومک سوپرونتروسی ایله تعمیر اولونور و بو، بویله دوام ایدر.

یاشاماق احتیاج حیوانیسی، سنده پک فضلہ؛ مادام که آرتق هیچ بیر شی هیجانگی او یاندیرمبور، هیچ بیر شیتک سنیجه آرتق اهمیت و معناسی یوق، هیچ بیر شی

آرزوئی نحرک ایتمه بور.. یو حیاتی، ندامتسز، قورقوسز،
 براق اوراده !

یگنی دوغانلر سنک یرکه کجه جکلر: وارلق شرایله
 یرنشنه و پرظفر اولاراق سنک وقتیله یابدیغک کبی شیمدی کنج
 وقوتلی اوغوللرک سنی جوروکه چیقاریورلر: اولوم باما
 ه چکیل، چوجوقلریگنی راحتسز ایدیورسین، دیور.
 بونلری حس ایدیورمیسین ؟

غیظ ایدیورم، غیظ ایدیورم، بعضاً غیظ ایله
 سرخوش اولیورم و جهان شمول جرمک اوکنده بشر
 دیزلن کله پی آزه جک بیر مستبدک ظهورخی تمی ایدیورم:
 سوگره، ایتدیگم مشوم تمی دن اوتانیورم.

دوستلرک اولان کتابلرک سسلرخی بیله ایشیده مه -
 یرک، یاشامانک آجیلغنی و المنی بک فضلله حس ایتدیگک،
 جریحه دار حیات و مضطرب اولاراق ایگله دیگک وقت،
 حیاتی تعقیب ایده جک زمانلرک نهایتسز اکنی دوشون.

سنک سینده ابدیتکده - [ای طبیعت کلیه] - جهانلر
 نایاب و سنده غایب اولونجه نه اولمش اولورلر؟ بیر خیال،

کچن بیر مانی شیمشکک ضیای زائلی ؛ دکلی ؟ - فصاده ،
بیر لحظه ، بو بهوده شورش نه ایچین ؟

اوح ! ای کرداب لرك کچه سنده ، اک سفیل رحم لردن
دوغان و آغیر ، کونشمز دگنک آلتنده سورون کور
و حزن انکیز حیوان ، ای اویقودن سرسمله نن عدم
مخلوقلری ! [*]

الله ، ایلك ارکک ، ماده ، بی جاریه اولاراق
آلدی و اونی ، سوهرک ، برکون والده ایتدی فقط بو ارکک ،
جاریه نکر در آغوش ایتدیکی و میدان او قودینی ایلك ارکک ؛ بو
غریب محبتک رابطله لرینه فضلله دولاشوب قالماشمیدر ؟

ای (طبیعت کلیه) ، بعضاً او قشایان و اکثر با یاقان
روحک ، ، بانا کونشده ، عیان اولور ؛ اوح ! بعضی
آقشام ، کلکون غروبده ، بو روح نه قادر مضطرب ،
و مختلج و غرق خون کورونور !

[*] انسان دخی داخلی اولدینی حالده ، بوتون حیواناتک
بحری المذئاً اولدینی بو کون ادعا و قبول اولونیور. ایلك حجره
ذی حیات عمانلرک بالیقلی قمر و کنارنده حاصل در. دینیلور .

حضرت آدمك دوغديني اعجاز انكيز كوندن اعتباراً
انسانده وكونشده عيني شعله پارلادی: نيم وجودم و جهان
عيني جوهر دن در ، روحي و عذابلرني جهانده عيناً
بولورم .

ای بیر روح مظلّمك بی قرار قیلدینی مسموخه نما
حيوان، دیو ساکت ، ای طبیعت، ای والدهم، بن سنك
ناصل وجدانك ولسانك اولورم و نچین منحصرأ بنده
دوشونور و تنکلم ايدر کورونیورسین ؟

ای ابدیأ کنج ، ابدیأ والده ، هم ناپاك دامن ، هم
مقدس ، دائما ایبی سیالی اولان طبیعت ، سنی مشفق اولدینی
قادر غدار ، طاتلی اولدینی قادر آجی کورویورم .

سنك روحگی استکناه ایدرک کندی روحی داها
ای اکلادم . بو وجهله درک غلیظ و فنا ، چوققلرک
یورکنده ، ای والده ، دائما سنی بولدم : اولرده هیچ بیر
کناه یوقدرک سندن اولره کله مش اولسون .

ای انسانك تسلیه ویریحیسی و بیشك صالایچی سی

اولان کیجه، ای جانوار ایچین متارکه واستراحت اولان
کیجه، آغیر مساعی به نهایت ویرن آسوده کیجه، ای
ایچنه دماغلر منک باتدینهی سیاه کول، سکونت و یریحی مزار:

یاشارکن اولومله، اجداد کت رو حله به و - و نمش قانلریله
سمیزله نیور و یا شایور سین؛ آلدیغی اعاده ایت، بئر نرک
دکزه دو کولدیگی کبی، بلا جهد، سن ده عمان موجوداته
دو کول .

• مایا ، نك اثر تجلی اولان بو مجنون کاشانده ،
• محبت ، ك ، او کوزل سحاره نك بوتون کوندر دیگلری ،
شئون آراسنده یووارلانیر کیدر و ، بلا سبب ، موجود
حقیقی قیاس ایدم رک، شئون بونلری لاینقطع اخلال ایدر .

مفکره کت فضله موضوع اشتغال ایدم رک بایسدینهی
مظلم عدم دن مدهوش دگلیسین؟ عدم دن چیق: اوندن
سفی یالگنز محبت قورتاریر و الگدن طوتاراق تکرار
یاشامایه دعوت ایدر .

بزی ایصیران قورقویه و آله رغماً ، سیاحت جهانده
لطیف زمانلر ونهایتنده سکون ، اولوم چادیری آلتینک
تأمین ایتدیگی بویوک ودرین آسایش واردر .

حسیاتك غلبانه كلدیكى بمضی آفشاملر ، كائناات داها
 زیاده صمدانی و محتشم كورونور؛ روزكارك نفعخه لری ،
 اشعار لطافتی عرض ایدر و همانك نورلری عاداتا بیر
 موسیقی تأثیری یاپار .

روحی بزه نفوذ ایدن ، چیچكلره . پك بكنزه بن
 كوزلریكك مخمورانغی یوره كده . ص . اقلادم ؛ وجودكك
 عطرنی یوره كده . حفظ ایتدم و سنك حلم و نزاكتك بی
 رحیم و مشفق قیلدی .

عاقبتی ، صوكت صحنه بی بیلیر-ین : نه دیش ، نه
 كوز ، نه لسان ، - هیچ بیرشی [قالمایاجاق] . بیر لحظه
 داهامتلذ اول ، نور ایچ ، فکرة و یا خیاله دال ، باخصوص
 چالیش و ابیلک ایت .

رقت انقطاع

ای قادیانک حلاوتلری کندیسنی تماماً تطمین ایتمه، مش اولان کوکل، حظوظاتنی داها ایله ریده، داها اوزاقلرده آرا. تلذذاتنی داها یوکسکلره اعلا ایت. روحک ایچین، طبیعت کلیه دن، اشتیاقلریگه لایق داها کئیش عشقلره، محبتلر ایسته .

سنده بی بی حیات محبتکار باشلا-ین ؛ سنده کی سرور و المی آر تیر اراق، انسانیتده کندی وجود معظمکی کور، انسانیتک امیدلرینی، نشئه لرینی، کوز یا شلرینی بنجه.

سکینت روحی و اعتدال حواسی سابه سنده حکیم ، رنکارک و خطرک آهنگ صافیه مدهش کوزلاکک بعضاً اوزه ریمزه اجر ایله یکی مضر تأثیر و نفوذ قارشنی قویایلیر [*]

بوتون موجودیتکی اک یوکسک مفکوره یه حصر ووقف ایده رک ، کندی کندی ک ایچین هیج بیر امید واندیشه ده بولونماق سزین اوضراش ؛ مغلوب اولسه کده

بوفکرده کوزلاکک عادتاً بیر تعریفی واردر : خطرک ورنکارک آهنگ صافی.

کوزلریکک ضرورینی محافظه ایت؛ زیرا [بوصورتله] مقدس
ایشی کورور والهاریک مقامنه قائم اولورسون.

(آدم) دوغمان اول، هر نوع سوکی به بیگانه لایحیی
عفریتی حیوان عرقلی اوزه رینه، صره ایله قرق (سلیمان)
اجرای سلطنت ایتدی :- او دورک زمانلری داهاز یاده
ظلمته مستغرق ایدی.

• • • • •

قوت وشوکتجه اجدادینه تفوق و صاف آله رینه
تمثل ایدرهک بالیغنه و هیچاکنه رغماً آدم عرقی ضرور
ویوکسک، بیر کون بوتون موجوداته حکم ایتمه یه لایق اولورسون.

حکیم ، عیفی رحمدن (هابیل) و (قابل) ک جیقدیقنی
و فضیلتک یاننده فضاحتی کورور. حکیم بو قارانلق اسراردن
منحیر اولاراق ، جهانک ناپا کلغنه رغماً پاک قالیر.

آرام زهده؟ فضاذه کونشیرک هر بیر ایدی بیر باش
دونه سنک زبونی در؛ بو محبت، قوت، ایشیق خرطوملری
کردبادلرینک کجدیکی یرله حیات ساچاراق کیدرلر .

هوا، صو، سرت قایا یا خودداها حیات دار پیر وجود،

نبات و حیوان : متکاتف بخارلر؛ فقط بزه روح زه دن
 کلیور؛ فکر لرم زه دن کلیور؟ کونشک بو بخارلری اولجه
 دوشونورلرمی ایدی؟

بیر رابطه ، اصلا قیریلماسی لازم نازک و صمدانی
 بیر رابطه اولان مرحمت ، سفی کافه موجودات ایله
 بیرلشدیریر: سیدلرینی داها ای آکلایارق کنهای معذور
 کور ، وبوسه سفی روحک ، محزونلره کوتورسون .

طار حیاتندن فراغت ایده رک ثولمه بی بیلن کیمسه ، جهان
 حکمدارلقلرنده کندیسنه غبطه ایتدیکم بیر حکمداردر؛
 داها ای سومک ایچین عذاب چکمه به راضی اولور،
 بختیار عاشق اولاراق، حیاتک سرینی فتح ایدر .

ای، اشکنجه لره عرض وجود ایدنجه به قادر سومکده
 صبر سبز بولونان وعشقلربنک قان ایچنده معترفی اولماق
 آجی لذتلرینی طانا بیلمش اولان معتقدلر ! اولومده کی
 وجد وشوقکنزه دائما غبطه ایتدم .

متهبیج روحکی خلقته مزج ایت ؛ هر طرفده
 کردابلرک قمرنده ، یاخود شاهقملر اوزه رنده ، نورلو ،

صاف ، آسوده حیاتی آرا : سوکرا مسترخ و قوی
اولراق ایشه آتیل .

فهریب یکتیلر حکمداری اولان و ماسوادن علاقہ سنی
کشمش بولونان ، فقیر ، ، تعظیم ایت ، که غدانی محتاج
کیمسه لک غداسندن سوکرا دیله نیر ، فقط محبتکار روحی
بیر یالغین کیی در .

رنکی اوچوق ، نجیف ، سر ازلی پی دوش و نمکله
مشغول ، یاز کونلرینک کونشیله یوزی یانمش بیر تارک
دنیا ، ولی و طرف اولدینی ایچین ، اورمانک اورته سنده
نیر (راجا) قادر محنتیم و مشعشع اولابیلیر .

معتکف لر واردر ، که آرسلا نه بکزر لر . معتکف لر
واردر ، که تهورلری جهانک غضبلرینی و عصیانلرینی بیریره
ظویلا . معتکف لر واردر ، که اوکلرنده حکمدارلر تیزر لر .

ای جهانندن بویوک اولان یورک ، سومه نک ، محبتله
دلی اولمانک ، روحلری صوسز ، جسملری آج کیمسه لرده
حایقیران سفالتلری تهوینه کمال مرحتسکله دائما یاردیم
ایتمه نک خارچند ، بویوک نه آرزو ایده بیلیر سین ؟

کله لر واردر ، که کوز یاشلرندن باشقه بیرشی

دکلدرلر ؛ کلهلر واردر، که یورک قانیله مشبوعدرلر .
ای مظفرلر ، ای فاتحلر ! ساکن ، صاحی ، سسلری ،
سلاحلری قیران کلهلر واردر . [*]

بیر میدان محاربه سندن سوکره ، قانلی طوبراق اوزه دینه
سر بلش شهیدلری ومقتوللری کوردم . بیر قاچ ساعت
اول ، بیرى بیرینک کیکلرینی قیرماق ، جکرلرینی قوبارماق
ایچین بیر جهنم خشمیله ، حیات ، اونلری کوکره تیوردی .
شیمدی اولومک قوجاغنده باریشیق ساکت ، صاح پرور
یاتیورلر . آه ای اولوم ، ای ابدی صاح الہی ، ای
صاح مؤبد دولتنک ابدی حکمداری !

اگر حقیق پادشاهلق علمده ایسه ، اگر حکیم
روحنه حاکم اولماقله عناصری ده زیر حکمنه آلاجاق
بیر قدرتله مسلح ایسه ، حقیقی خزینہ حکمداری تاشقلرک
قلبنده در .

انسان ، کوزلرینی ویرمه لیدر ، روحنی ویرمه لیدر ؛
دوداقلرینی ، قانی ، احتراصفی ، آلوینی ، کونشک

[*] بوقعه Viola Semper Florens

عنونلی مجموعه اشعار مزده مندرج صوننه لردن بیرینک ایلاک
دورت . صراعنک ترجمه سی در .

یابدینی کبی ، ابدی اویقوده سونه به کیتمه دن اول ء
انسان کندیسنی تماماً ویرمه لیدر .

هر کسده ، مسعود اولماق آرزوسنی طانیباراق و فنا-
لقلرنده اکثریا اجداد لرینک کیناهنی کوره رک ، اونلر
ایچین پرآفت ، شفیق و محبتکار ء صوفی ، محبت نعمت لرینی
بوتون مخلوقاته توزیع ایدر .

اذواق شهوانیه دن سوکره سانا ببردوق قالیر: فقیر،
مسکین ، مجنون محبت اولدیفک و روحک کلبنده
بوسه لر بولوندینی حالده مضطربلره دوغرو کیتمک ،
کندیلرینی بوغاجاق قادار صوئوق کیجه ده تیره به رک جان
چکیشنلره دوغرو مشفق ، محبتکار و پرمرحت ء صوفی ،
اولاراق کیتمک .

دوشونجه کی ابدیت ایله انسیت ایتدیر . فضانک کردابنه ،
بشرك بك محدود جسارت معتاده سنک فوقده اولان
بوتون بومدهش خفایا و مجهولاته کوزلریگی آلیشدیر .

جوهر ، عظیم بیر نهر کبی آقوب کیدیور ، هرشی
حالی دکشدر بیور ، هیچ بیرشی اولمه یور: درین گردابک

ایچینه اثرلر، مؤثرلر یووارلانیر و بیر ی بیرینه استحاله
ایدرلر و اشیا لاینقظم و نامتناهی بیر صورتده یاییبیر، بوزولور.

جوهرده فنا یاب و عادتا اونک ایچینده منطقی اولان
حیات حقیقی نك بصیرت کوزبله تماشا گری ایچین، « یارین،
یوقدر، « دون، و « بوکون، ده یوقدر و « حیات،
و « موت، کله لزی معناسزدر .

ختم (رباعیات غزالی)

۲۵ مایس ۱۹۱۵ - اجتماع شوی

عرفی ده شعر و عرفان

دیوانه عرفی نك باسنده «مثنوی عرفی شیرازی در

جواب مخزنه» سرنامہ کی منظومہ سندرہ :

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
موج نختستت ز بحر قدیم . [*]
انجمن آرای حریم سماع ،
توحه طراز لب کرم وداع ،
بر نفس کرم ترحم فشان ،
وز اثر کریه تبسم فشان .
چون در جودش باثر بازشد ،
جنبش نبض عدم آغازشد .
بانك عروسان عدم زاد کرد ،
شهر عدم را صنم آباد کرد .
زیور صورت بکف خاک بست .
آهوی معیش به فترک بست

[*] (فیضی ہندی) نك شو بیقده اونوتولامالی در :

«وجه در پای قدم شد بلند
نه صدف چرخ بساحل فکنند .

کوشش اندیشه بافلاك داد ،

ذوق تحمل بدل خلك داد .

غرفه معنی زتكمم كشاد ،

چشمه كوثر زتبسم كشاد .

دانه غم در دل افكار گشت

تخم كرشمه به صنم زار گشت .

خون چن بر ورق گل فشاند ،

آب گل از نغمه بلبل فشاند .

زمنمه غم بدل تنك داد

چاشنی نغمه باهنك داد .

دیده یعقوب بشوید ز نور

تا شود از دیدن بیکانه دور .

دست بدامان طلب چون زخم

کربزخم لاف ادب چون زخم . [*]

[*] معنای بلندی شودر : بن طلب اتمکنه ناصل الهمی وورابیلیرم ؟ بونی یا یاچاق اولورسه م ادیبلیکدن ناصل دم ووره بیلیرم . بو بیت (ویقتور آلفیهری) نك آثار دهاسندن اولوب بوندن اون سکنز سنه اول ترجمه و (جنوه) ده طبع ایتدیکم (حکمدار و ادبیات) عنوانی بو بوک و فوق العاده مهم بیر کتابله روحنی اجمال ایدر .

• • •

عرفی اکر بلبل اکر زاغ اوست
 نغمه توحید زن باغ اوست .
 چشمه مستی دو عالم تویی ،
 من که انا الحق زخم آن هم تویی ؛
 نغمه طراز چنت و حدتست ،
 زیور شبه تو محالیتست .
 در برهستی تو هستی مجاز
 دیده علم تو بکنه تو باز .
 ذات تو مقتون اثرهای تو ،
 علم تو حیران تماشای تو ،
 شهر جبریل نیازم بده ،
 راه بخلوتکه رازم بده .
 در حرم عشق درون آورم ،
 شیفته و مست برون آورم .
 ای طلب چشمه امید ما ،
 ذوو فروش غم جاوید ما ،
 کنج طلب زیر قدم سوده ایم
 وز طلب کنج بیا سوده ایم .
 ما عدم و ذات تو عین وجود
 دست عدم کی در هستی کشود ؟

وصل توام رهزن ایمان شود
هر سرمویم صنمستان شود .

*
*
*

جوهر خود بشکن و عزت شمار ،
زمزمه امتی ازوی برار . [*]
ناصیه قعر زمین پوس تو ،
عصمت ما سایه تاموس تو .
شرع ملامت برد از ننگ ما ،
گوهر ایمان شکند سنگ ما ،
پیدستر از جلوه آثار جود ،
کز جگر شمع نمیخو است دود ،
شمع ازل چهره بر افروختی ،
نور فشاندی ، دل خور سوختی . [**]

[*] La voix du peuple est la voix de Dieu

دیمک ایسته بور و عینی زمانده منبع الهامی کندی روحی
اولاینجه بیر ملت زمزمه و نغمه دیکله من دییور ، که پک
پسیفولوجیا شناسانه در . . . ج .

[**] نور صاجدک ، کونشک کوکلنی یاقدک دیمک اولان بو
مهراعهده کی خور کله سی خورشید کله سنک نصف اولی در
و کونش دیمک در . عینی کله نیک نصف ثانیه اولان « شید »
دخی کونش دیمک در . بیر لسانده الاستیکیت بو قادر اولورا

آمد و رفت نفس اهل زیست
 جنبش عشق است و دگر هیچ نیست .
 از اثر عشق بدید آمدیم
 زنده جاوید شهید آمدیم .
 دل بزبان رفت و زبانم بسوخت ،
 شعله این زمزمه جانم بسوخت .
 در دلت از زخم دگر بسملمست
 چشمه حیوان همه خون دلست .
 نور دل از پرتو سوز دلست ،
 دل که در او سوز نه، مشت گلست .
 اخگر سوزان بصف کوهرست ،
 سرد شود ، توده خاکسترست .
 کنج دو عالم ، که گران کوهرست ،
 در جگر قطره خونی درست . [*]
 در ازل این مزرعه غم گشته اند ،
 حله حورم ز آلم رشته اند .

[*] شیخ سعدی کی

بمردی، که ملک سراسر زمین

نیر زد، که خونی چکد بر زمین .

ديك ايسته بور . فقط بوني اے يوكسك واك اينجه بير لسان

شعر ايله سويله بور .

مرغ فغانم جو قفس بشکنند ،
 در کلوی صبح نفس بشکنند .
 از ستم یار چو لذت برم .
 از نفس کرم چه منت برم .
 آنکه غمش چشمه لذت کشاست
 کر بزند لاف محبت رواست .
 زخم ، که از دوست بود در غمش ،
 سوده الماس بود مرهمش .
 ای تو محبت زهوس ناشناس
 جلوه ده طعن نصیحت لباس .
 این چه خزف را بکهر خواندنت ،
 وین چه بدل نیشتر افشا ندنت ؟
 صباحی دلکشا چون خنده حور
 که شادی بود مست ، اندوه مخور .
 ای متاع درد در بازار جان انداخته ،
 گوهر هر سود در جیب زیان انداخته .
 در چنهای محبت هر قدم چون کربلا
 از نسیم عشوه فرش ارغوان انداخته .
 نور حیرت در شب اندیشه اوصاف تو
 بس هایون مرغ عقل از آشیان انداخته .

از کان نا جسته در چشم تحیر کرده جا
 معرفت کر تیر حکمی بر نشان انداخته .
 ای بطبع باغ کون از بهر برهان حدوت
 طرح رنگ آمیزی فصل خزان انداخته .
 طعمه مرغ غمت از مغز جان آورده ام
 این ها تا سایه ام براستخوان انداخته .
 ای مذلت را رواجی داده در بازار عشق
 عزت و شانرا به طبع عز و شان انداخته .
 شرح گوید منع لب کن ، عشق گوید نعره زن ،
 کای تو هم در راه عشق خود عنان انداخته .
 حیرت حسن ترا نازم که در بزم وصال
 جام آب زندگی از دست جان انداخته .
 اقبال و کرم میکزد ارباب هم را .
 همت نخورد نشتر آری و نعم را .
 از رغبت دنیا ألم آشوب نکردم
 زین باد پریشان نکنم زلف ألم را .
 فقرم بسیاست کشد از مسند همت
 در چشم وجود ارند هم جای عدم را .
 پی برکی من داغ نهد بردل سامان
 پی مهری من زرد کند روی درم را .

زادج

- این برق نجات که جهد از کهر من
 مدح است ولی کوه را ذات اب و عمر را .
 وصف کل و ریحان بهوا باز نکردد .
 هر چند هوا عطر دهد قوت شم را .
 المنة لله که نیازم بنسب نیست
 اینک بشهادت طلبم لوح و قلم را . [*]
 اقبال سکندر بجهان گیری نظم
 برداشت بیکدست قلم را و علم را .
 در کوی تو تبدیل کند مردمک چشم
 اجزای وجود خود و اجزای قدم را .
 دانم نرسد ذره بخورشید ولیکن
 شوق طیران میکشد ارباب هم را .
- درخمار احتیاجم زانکه ایزد دور داشت
 باده کام دو کون از جام استغنائی من .

[*] متنی نك :

- انالذی نظرالاعمی الی ادبی
 واسمعت کلماتی من به صم
 والحیل واللیل والبیضاء تعرفنی
 والسیف والرمح والفرطاس والقلم .
 حماسی اشعار ذی حشمتنی خاطر لاتیر .

- منت بازیمجه هسقی مکش بهر حیات
 ارزش مردن بیس از نیش مرک آرای من .
 من که مسقی کردن از خون جگر دانسته ام
 نیک هوشم بادا کر جز خون بود صهبای من .
 دودمان عشقرا از من کرامی تر تزا
 جوهر من کرد روشن جوهر آبای من .
 دستان نزند بلبل من بر کل هر شاخ
 باید گل خورشید مر این صوت ونغم را .
 یک منعم ویک نعمت بی منت ویک شکر
 صد شکر که تقدیر چنین راند قلم را .
 آنجاء که وفاتشده شود چشمه خونم ،
 وانجاء که ریا غسل کند آب عذیرم .
 در هندسه فقر وفنا صفر الوقم ،
 در مزرعه عز و علا ابر مطیرم .
 در کوزه لذت شکنان چشمه زهرم ،
 در کاسه کودک منشان قطره شیرم .
 پای طلبم در روش سعی تمام
 دست ادبم در کشش کام قصیرم .

چون سجده بت کرم شود ناصیه سوزم
 چون تیغ صنم کند شود بیهده میرم .
 عشقم که بر آسوده دلان نیست گذارم
 حسنم که زخونین جکران نیست کزیرم .
 در خانه مجنون ، که خرابست ، غبارم .
 در حله لیلی ، که بهشتست ، عیرم .
 با ناطقه گل رزم و با سامعه گل چین
 با واهمه نابالغ و با عاقله پیرم .
 دردم قوییم ارجه باندام ضعیفم .
 دردین غنییم ارجه بدینار ضعیفم .
 میکویم و اندیشه ندارم ز نظر بفان
 من زهره رامشکر و من بدر منیرم .
 آن چشمه قریم که زلب تشنگی و حی
 روح القدس آید بحر مکاه ضمیرم .

کر مرد همی زمروت نشان مخواه ،
 صد جا شهید شو، دیت از دشمنان مخواه ؛
 بستان زجاج و در جگر افشان و بم مجو ،
 بشکن سفال و در دهن انداز و نان مخواه .

کرماه و افتاب بپرد عزا مکیر .
 کر تیر و زهره گشته شود نوحه خوان مخواه . [*]
 شریان و پوست برکش و در کام تیغ نه
 دندان بلب فشان و ز قاتل امان مخواه .
 کر مژده وصال رسد در نفس بپیر ،
 وز بعد مرگ ا کر برسد دوست جان مخواه .
 طاووس همی سر منقار تیز کن
 یعنی که بال و پر بکن و سایه بان مخواه .
 رو بیضه را بسنک زن ای هدهد بهشت ،
 منشین بشاخ طوبی و انس مکان مخواه .

(در بیان زهرانی اهل محبت با عشق) عنترانی

منظره سیم

بر سر عمان درد موج جلادت زدن ،
 بر در میدان دل فوج ستم داشتن .
 حمد غم و نعت درد بر لب دل دوختن ،
 آتش نمرود را باغ ارم داشتن .

[*] ابوالعلاء المعری نك شو مصرعہ لرخی ده او قویك :

فلویان عضدی ماتأسف منکبی
 ولومات زندگی ما بکته الامامل .

المعری — السقط الزند صحیفه ۳۴

- باخط آزادکی بندکی آموختن ،
 بادل بی آرزو چشم کرم داشتن .
 حسن عبادات را برقع نسیان شدن ،
 زشقی اعمال را لوح و قلم داشتن .
 در ته دوزخ زشوق جرعه کوثر زدن
 بر لب کوثر زشرم حسرت نم داشتن .
 هم زغبار کنشست عطر کفن ساختن ،
 هم بترازوی دین سنک حرم داشتن .
 شیب بگویم بطبع به زشبابست لیک
 به زرعونت بود قامت خم داشتن .
 بهر نعیم بهشت طاعت ایزد مکن ،
 بر لب جیحون خطاست چشم به خم داشتن .
 چند به تزویر و فن برده کشیدن بعیب ،
 صورت مدح آمدن معنی ذم داشتن ؟
 نسخه این باغرا زیرو ز برکن بس است
 بر سر کل تابکی منت نم داشتن .
- زعود مهر و کلاب وفاست عنصر من
 اکر بر فتن دوزخ همین شوم مأمور .
- زرقاقص عبارت پیش ازان بر کیمیا می زن
 که هم زرهم محک را شرمسار امتحان بینی .

چو سلطان غیوری درکند خصم بد گوهر
 بکش زان پیشتر خود را که جور ریسمان بینی .
 مزن لاف شجاعت و زنی آنکه که در میدان
 عدم شمشیر دل یابی ، فنا شبدیز جان بینی . [*]
 فساد عالمی می تابد از پیشانی^۱ نفست
 بین در آینه تا آتش صد خايمان بینی . [**]
 من از کل باغ میجویم ، توکل از باغ میجویی .
 من آتش از دخان بینم ، تو از آتش دخان بینی .
 ز ترتیب و نظام آفرینش چون نه آ که
 حوادث راز تأثیر نجوم آسمان بینی .
 ز ابر و آفتاب اندیشه ات کوه بود ، زانرو
 در از کنجینه دریا و لعل از جیب کان بینی .
 بچشم معرفت بنکر مصاف نظم هستی را
 که هر خاری در آن وادی درفش کاویان بینی .
 شعار ملت اسلامیان بگذار ا کر خواهی
 که در دیرمغان آبی و اسرار نهان بینی .

[*] شبدیز (خسرو پرویز) ك خارق العاده آتنگ اسمیدر .

[**] بوتون بر جهانك فسادى ناصیه كده عیاندر آینه به باق که
 یوزلرجه خايمانك دود آه و خسراخی کوره سین دیمکدر . بو
 ستمه مخاطب و ماصدق اولانلر نه قادار چوغالمشدر ! ه . ج .

تو خفاشی ز نورمه قیاس نور خور میکن
 ترا سود این بود، کرنور خور بینی زیان بینی. [*]
 نظر از پیشگاه شرع بر کاخ حقیقت کن
 تو کبر اندیشی آن بهتر که صدر از آستان بینی .
 زگرد رغبت خاطر فرو شو دیده فطرت
 اگر خواهی که حسن خار و گل يك يك عیان بینی .
 برون از تشنگی در آتشست اما درون بنگر
 که نهر سلسبیلش در کلوی دل روان بینی .
 کنار بحر بی پایان عرفان در وسط یابی
 اگر بازورق دل شوق اورا بادبان بینی .
 منم آن سیر زجان کشته که باتیغ و کفن
 بدر خانه جلاد غزالخوان رقم .
 از در دوست چه گویم بچه عنوان رقم ،
 همه شوق آمده بودم، همه حرمان رقم .
 آمدم صبح جو بلبل بچمن در نوروز ،
 شام چون مامی از خاک شهیدان رقم .

[*] (وولتهر) ك (آمپر) • یازدهمی بیر مکتوب، که
 راهب (مه ایه Meslér) نك . شهور (عقل سلیم) آدلی
 کتابی حقنده یازیلشد. عینی مآلده بیر فقره بی جاری در. (راهب
 ژان مه ایه ده عقل سلیم) آدلی بیر کتابم زده قریباً او قورسکنز .
 . . ج .

منم آن قطره که صد سینه ودل کردم داغ
 نازتوک مژه غلطیده بدامان رقم .

نور پیشانی صبح طربم لیک چه سود
 که غم انکیز تر از شام غریبان رقم .

رقم اندر پی مقصود ولی همچو پلنگ
 بسر گوه بقصد مه تابان رقم .

آفتاب آمد و در زیر سرم بالین شد

چون بخواب عدم از حسرت جانان رقم .
 بال اندیشه ز پرواز شکستم صدفبار

نبری ظن که بعرض سخن آسان رقم .

آن طوبییم که برك و برش داغ اخگرست،
 زاغ و ترزو شاخچه او سمندرست .

آن روضه ام که درش جرش باغبان اگر

آبش ز خون دل ندهد خشک و بی برست . [*]

کوته کنم عبارت و معنی کنم بلند

آن بلبلم که نغمه زن باغ حیدرست .

The Nightingal and the rose ك Oscar Wilde [*]

یعنی (بلبل و گل) آدلی فوق العاده کوزل بپر حکایه سنک روحی
 بومصر آمده مندرج در مذکور حکایه نیک ترجمه سی (اجتهاد) ك

۱۲۰ نجی نومر و سنده وارد، او فویگز . ج . ۵ .

زهر گلی که هوای دلم نقاب کشاد
فلک بگلشن حسرت نوشت و داد بیاد .

در شراب افکنند دل گرم

دوزخی را بکوثر اندازد .

خنده جام غم بگریاند

گریه شیشه خون براندازد .

قهقهه شیشه طبل کوچ زند

هوش را خیمه برسر اندازد .

هر که دنیا نشیمنش باشد

فرش درکام اثر در اندازد .

حسن معنی که دارد ؟ آن که بهر

در ره دشمنان سر اندازد .

مایه انتماش مظلومان

گریه دامان صرصر اندازد .

باز کلبانک پریشان میزنم

آتش اندر عندلیبان میزنم .

حجله کل بهر من بستند و من

سر بدیوار گلستان میزنم .

صد محیط زهر دارم در سفال

صراحیایی کو که آسان میزنم .

آن چراغ کشته ام کز دود گرم
 آتش اندر آب حیوان میزنم .
 مرغ تجریدم نوادر فصل دی
 بر فراز شاخ عریان میزنم .
 میکنم در کلشن جنت فغان ،
 نغمه در کنج زندان میزنم . [*]
 از مسامتم رود سیلاب نور
 تا شراب از جام عصیان میزنم .

[*] «جنت کاشنده مضطرب اولورم . زندامک بیرکوشه سنده
 شن وشاطر تفتی ابدهرم » دیمک اولان بو بیتک نشئه سنی ،
 بیرشیده آل ، بیر ایمان بسله ، مش اولانلر و آجاق بوزلر ، بو حیاتی
 یاشمش اولدوقلرندن ، آکلرلر .

غزلیات عرفی

دن

در مزاری که منم خفته، جو ماتم زدگان
غم واندوه فشانند بسر خاک آنجا . [*]

ای جان بسوز جامهٔ راحت که میکند
از شعلهٔ تار و بود حریر لباس ما .

تحفهٔ مرهم نکیرد خاطر افکار ما،
سایهٔ گل برنتابد گوشهٔ دستار ما .

ما لب آلوده بهر توبه بکشایم لیک
باک عصیان میزند ناقوس استغفار ما،
آتش افروز تب عجزیم و کس هرگز ندید
جوش تبخال شفاعت بر لب زنهار ما .

گفتگوی غم یعقوب بود پیشهٔ ما
بوی پیراهن یوسف دهد اندیشهٔ ما .

کوهکن صنعت ما داشت ولی فرق بسیست
قوت بازوی دل می طلبد تیشهٔ ما .

[*] ظلم آتشیله یا اءادمیم نه یم یارین

اشک عدالت ابر اولاجاقش مزارمه !

در دل ما غم دنیا ، غم معشوق بود :
 باده کر خام بود پخته کند شیشه ما .

آب روی شمع را بهوده نتوان ریختن
 صد شب یلداست در هر گوشه زندان ما .
 زخمها برداشتم و فتحها کردیم ولیک
 هرگز از خون کسی رنگین نشد میدان ما .

الماس بود طعنه شنو از جگر ما
 بهوده بز هراب مده تیغ ستم را .

هر که رهم فتاده بصحرای معرفت
 ببارق در معامله دیدم گیاه را .

کوی عشقست همه دانه و دامست اینجا
 جلوه مردم آزاده حرامست اینجا .

زاهد برو از دیر بجو راه حرم راه
 آلوده بتزویر مکن بیت صنم را .
 بستیم لب و پای طلب نیز شکستیم
 از بی طلبان مژده دهید اهل کرم را .
 ما سجده بر سایه دیوار گذاشتیم
 از بی ادبان پرس حرماکاه صنم را .

عنایت صمدی رد کفر ما نکند

اگر کمال پذیرد صنم پرستی ما .

ز وصلش یاقم ذوقی که نبود انتقامان را

کسی هرگز چنین داغی بدل تنهاد حرمان را .

بی مهر دوست دارم ، بی کین دشمنانرا :

یک طور دوست دارم بی مهر و مهربان را .

کی باین شوق از وصال شمع گردد کامران

بالا اگر از شعله آتش بود پروانه را .

باز در بزمی قدح کیرم بیت کانبجامدام

ساقی از آتش لبالب میکند پیمانه را .

در روز کار نیست رسولی که بی حذر

در گوش چون تویی برساند پیام ما .

بی فیض نور ما نشوند اهل انجمن

پروانه سر بسینه در آید چراغ ما .

آن کعبه روانیم که صد قافله درد

مستند ز آشوب صدای جرس ما .

کل روید و خندد ، نه گلستان و نه کلبن

در باغ ارم نیست هوای قفس ما .

هرگز آرایش صورت نبود پیشه ما
حجله از غمزه شیرین طلبد تیشه ما .

در پذیرم صدغم و نکشایم از ناموس لب
دل بپاتم دوست اما جان بشیون دشمنست [*]

هرگز مگو که کعبه زیتخانه خوشترست
هر جا که هست جلوه جانانه خوشترست .
گر شرط دوستی نشناسی بحسن شمع
اول محبت تو به پروانه خوشترست .

بمحفلی که اسیران کشند خون جگر
سرود انجمن افغان نوش نوش منست .
نوی صور که گویند مرده زنده کند
حکایتست و کر هست هم خروش منست .

از لذت امید تماشای تو مردن
در باغ تمنا مگر پیش رس ماست .
مرغان اجابت همه بریان و کبابند
در باغ دعایی که نسیمش نفس ماست .

[*] بیگانه حسن و خنده لکن
ماتم او انقایه آشنادر .

به العطش مکشا لب که خضر وادی عشق
 کلوی تشنه بآب حیات وز منم سوخت .

قفل الماس بیارید که زخم دل ما
 سر بسر کشته دهن بر سر کفتاری هست .

بعود شیون ما زخمه چون زدی بشنو
 که این نوای خراشیده بس خوش آهنکست .

هزار دیر بدل دارم از صنم معمور
 لباس کعبه بدوشم مده که بس تنکست
 همه محتاج شرابیم و ولی ساقی عدل
 ندهد ساغر هشیار جو پیمانۀ مست .

آتشین بال و پر دم دود بر آرد ز قفس
 کر بدانم که مرا رخصت پروازی هست .

داغی که امان جوید از او سینه دوزخ
 در باغ محبت نمر نیم رس ماست .

بر سر فرهاد کز جام محبت بیخودست
 سایه شیرین و زخم تیشه کلکون یکدست .

در معرکه عشق زبون شوه که درین رزم
 هر کس که بصدرنک شهیدست شجاعست .

هر کرد ملالی، که برفتند زدلها،
 عشقت همه بر روی فراغ دل ماریخت .
 که زهر فشانند بدلم که زند آتش
 زین گونه بسی تعیه ها در شکر اوست .
 در روز جزا دست شهیدان محبت
 دستتست که گیرنده دامن و عیان نیست .
 نوید مشو (صرفی) واقکنده عنان باش
 هرچند که از کعبه مقصود نشان نیست .
 بی نفس ارباب معنی زندگانی میکنند
 لیک یک مو بر تن این جمع بی فریاد نیست .
 مایم کهن برك و بر باغچه عشق
 چشم دل ما بر ثمر تازه کس نیست .
 دل بصدره می رود اما مراد دل یکیست
 راه اگر بسیار باشد باش کو منزل یکیست .
 دیرست کنز زیارت ما بهره مند نیست
 بخانه عداوت و بیت الحرام صلح .
 کفر و دین در کعبه و دیر از ازل بودند لیک
 صلح و جنگی بر سر تسبیح و زناری نبود ؛

در سبک روحی مثل بودند طاعت پیشکان
از مصلاهی ریا بردوش کس باری نبود .
سیرکوی زاهدان کردم، چها دیدم مپرس
هیچ سربی کوشش سنجی و دیواری نبود .

کریمیم نما جهره بمن روز وصال
حسرت روی تو حیفست که از دل برود [*]

بنده دل شوم که او خون فراغ میخورد ،
خدمت درد میکنند نعمت داغ میخورد .

ابن چن محبتست الحذر ای بهشتیان
بوی گل بهشت ما مغز دماغ میخورد .

مجموعه ساز عشق ، المنامه مرا
ناخوانده بود و خاتمه صد رساله کرد . [**]

[*] بو حس و فکر La Lyre Turque ك

Je ne veux jamais apaiser

L'exquise soif de ton baiser.

مصراعلرنده تو اردا افاده ایدیلش کبی در .

[**] اولن طیور خیالاته منتظر لانهم ،

یانار تبسی ، بیر کستان اعتدر ؟

بو معنویت مجهوله یتیمانم ،

اوقونادن یاقیلان نامه محبتدر .

م . ج . — قهریات

نخورم زخم در آن کوجه که مرهم باشد ؛
 نشوم تشنه در آن شهر که ماتم باشد .
 خجل آن کشته که چون تیغ کشد غمزه دوست
 احتیاجش بدم عیسی^۱ مریم باشد .

از بیابان عدم تاسر بازار وجود
 بتلاش کفی آمده عربانی چند !
 عاشق هم از اسلام خرابست وهم از کفر
 پروانه چراغ حرم و دیر نداند .

بس که خون آلود خیزد دود از شمع دلم
 درهوای محفلم پروانه درخون میرود .

اگر ز دیر بر ندد بطرف کعبه مناز
 امید ویاس درین کوجه دوش بر دوشست .
 دلی کنز حسن آن کل در نظر کلزارها دارد .
 اگر برک کلی باشد درونش خارها دارد .

آرایش مزار شهیدان ستم شود .

کو عشق کنز شمائل عقلم جنون کشید
 از کریه نوش خیزد و از خنده خون کشید .

نکته عشق کجا ، حوصله عقل کجا
تحفه شاه کسی بیش کدایی نکشد .

دیده ام پژمرده و حیران گلرویم هنوز ،
آب فرصت رفت و مشتاق لب جویم هنوز .

لب تر نکرده ایم ز جام و سبوی کس
جاوید مست جرعه پیمانه خودیم .

از باغ جهان دیده بدستیم و گذشتیم ،
شاخی ز درختی نشکستیم و گذشتیم .

هر که که ما را احتیاج راه گرفتند

لحقی دل آن طائفه خستیم و گذشتیم .

صد جا بکمند آمده بودیم در این راه

چون برق زبند همه جستیم و گذشتیم .

هر گاه که چشم من و عرفی بهم افتاد

در هم نگرستیم و گریستیم و گذشتیم .

از قسمت ازل نکفی شکوهان خوش

من شاخ طوبییم که بکاخن فتاده ام .

چون بمرک خود بمیرم رحم کن خونم بریز

کز شهیدان تو فردا سرز شها می کشم .

ای همنفسان رفتن ازین غمکده غم نیست
 پژمرده نباشید که بشکفتم ورقم .
 منم که پاره دل در دهان غم دارم
 بزیر ناصیه صد داستان غم دارم .
 در آتش آمدیم و فغانی نداشتیم
 بودیم شمع شوق و زبانی نداشتیم .

خانه زاد محنتیم ، آسودگی کم دیده ایم ،
 آنچه غیر از زخم بیند ما زمرهم دیده ایم .
 نارضا بر چشم ما را کل همت کرده است
 طیلسان بخل را بر فرق (حاتم) دیده ایم .
 کفرنی ، اسلامنی ، اسلام کفر آمیزنی ؟
 حکمت ایزد ندانم چیست در ایجاد من .

نه توسن سپهر سراسیمه کرده اند
 تا حکمت گرفته بکف تازیانه .

پروازگاه طائر صنعت کجا بود
 جایی که دارد از دو جهان آشیانه .

نوش کن خون دلم تا نشناسی ای خضر
 که تو در چشمه حیوان همه خون داشته

چون زخم تازه دوخته از خون لبالم ،
 ای وای اکر بشکوه شود آشنالم .
 بگذشت عمر و کفت و شنوبا تو رو نداد
 ای بی نصیب گوشم و ای بی نوالم .
 عرفی برای کفتن و بشنودن از لبنت
 ماند گرسنه گوشم و باشد گدالم .
 دل موجخیز درد ، جین صافی از ملال
 دریای اضطرابم و کوه تحمالم .
 ما درین غمکده هم طالع زخم آمده ایم
 خنده بی کریه خونین بلب ما نرسد .

 خانه

کتابك باشنده سویله دیکم و جهله و عرفی ده شعر
 و عرفان ، سرنامه سی آلتنده طوبیلانان بر قاج شعر
 پارچه لری یکیرمی سنه اول (ویانه) ده دیوان عرفی بی
 تنبع ایدرکن آلتنه خط دقت چکدیکم سطرلر در . (عرفی) ،
 (ایران) ك و جهانك هیچ شبه ، سز اك نازك ، أك حساس
 و قدرتلی شاعر لرندن اولدینی حالده نه (ایران) ده نه ده دیگر
 دیار جهانده لایقی و جهله تقدیر اولونمش دکدر .
 بحوالی تن از شرم نیامد فردا
 جان آنکس که زهجران تو آسان رفتست .

آفتاب آمد و در زیر سرم بالین شد

چون بخواب عدم از حسرت جانان رقم .

دیه بیلمش اولان بیر شاعر، بك رقیق بیر شاعر در .

1902 ده Paris ده La Plume اداره سی طرفندن طبع ایدیلن

Les Quatrains maudits et Les Rêves Orphelins

یعنی « ملعون رباعی لر و یتیم امل لر، عنوانلی مجموعه رباعیاتده

عرفی نك شاعر یتنه شو رباعی بی آینه قیلماق ایسته مشدم:»

Le rongent, les chagrlins, jamais il ne lamente

Les chants partent épris de son luth doux et fort;

Résigné, quand il se met dans son lit de mort,

C' est pour aller rejoindre nne éternelle amante.

مذکور رباعیات کتابنك 165 و 161 نجی صحیفه سینده

عرفی به دأثر بیر نوطه وارد؛ صناعت ودها: نك بوتون ثروت

واحتشامنی حساسیت و صمیمیت روحیه تألیف ابتدکی اشعاری

اوقونورکن انسان، یورکنده لاهوتی بیر خلجان و بهشتی بیر

نوازش جان طویماق ممکن دکدر . اولوم دوشکننده بیر

طرفدن صولف دقیقه حیاتنك یاقلاشدیغنی و دیگر طرفدن

پرستیده سنك کلدیکنی کورن شاعر فراق و مهرانه یانان شو رباعی بی

اوقومش و بو، عرفی نك آغزندن چیقان صولف سوز و گداز اولمشدر:

ای صرک مرا زیار شرمنده مکن ،

نومیدم از آن گوهر ارزنده مکن .

یار آمد و جان رود خدایا نفسی
مهلت ده و در قیامت زنده مکن .

که ای اولوم بنی یارک حضورنده اوتاندرمه ، بنی
او کران بها کوهردن نومیدایتمه . یارگیور ، جان کیدیور ،
ای الله ، بانا شیمدی بیر نفس مهلت ویر ، قیامتده بنی
هیچ دیر یلتمه ، دیمک در . بو کله ره سریان ایتمش اولان
نوریدیجی ائم و هجران ؛ حالاتازه و صیخاق حس اولونماقده در .

مولانا جلال الدین رومی

حفنده مشهور گنه West-oestlicher Divan منك Goethe
وَ (الدیوان الشرقی للآؤاف الغربی) عنوانی کتاینک 46 نجی
صحیفه سنده لسان مولانا ایله شو رباعی اوقونور :

Verweilst du in der Welt, sie flieht als Traum
Du reiseest, ein Geschick bestimmt den Raum;
Nicht Hitze, Kälte nicht vermagst du fest zu halten,
Und was dir bluht, sogleich wird es veralten ,

ترجمه می : من جهانده آرام کزین اولاق ایسته یورسین ،
جهان بیر رؤیا کیی کربزاندیر . سیر و سیاحت ایتمک ایسته یورسین ،
طالع ساحه کشت و کذار بکی تحدید ایدیور ؛ نه سوئوغه ، نه
صیجاغه صاغلام بیر صورتده حاکم اولامیورسین و سنک ایچین
شکوفه دار اولان هرشی در عقب صولیور .

حسین زاده علیک بورباعی نظملاً شو بله ترجمه ایتدی :

ایته انسان مکث و آرام اختیار

حال دنیا مثل رؤیا بی قرار ! ...

ایتسه بیر دلخواه ایچین عزم سفر
 راهنه بیک سد ایله حائل قدر ! ..
 کرم و سردندن جهان خلقتک
 ذره بی تنبیته یوقدر قدرتک
 بیر امل غنچه کشا اولسه بیر آن
 سولدورور درحال اونی باد خزان .

ختم

کتابخانه اشهادک انک مهرم کتابهري :

روح الاقوام ايکنجي طبعي ۲۷۹ صحيفه لک مؤلفه
رسميله . في يارم ايرادر .

ملکات عقليه نك حفظ الصحه و فيزيولوجيا سي ۷۶
صحيفه لک و ۵۶ قطعه رسملي در . مؤلفه

عبدالله جودت . في هريرايچين ۶۰ غرو

عصر لک پانوراماسي في ۳۵ غروش مکمل و مج
صور در . ۲۴۸ صحيفه لک در
بیر تاريخ کائنات در .

انکليز قومي پروفه مسور (اميل يوتمي) نك مشهور
ايريدر اوج کتاب در في ۷۵ غروش

تاريخ اسلاميت پرونه مسور (دوزي) نك مشهور
کتابنک ترجمه سي در . ايکي جلد و بده
پوزکسور صحيفه لک در طاقنک بهاي ۱۱ لير

هاملهت (شکسپير) ک انک بويوک فاجعه سي در ۴۵
صحيفه لک در . ترجمه عبدالله جودت . في ۴۰ غروش

ماقبهت ينه (شکسپير) ک مشهور بير فاجعه سي . ترجمه
عبدالله جودت ۱۵۹ صحيفه لک في ۳۰ غروش

اشهاد

شيمديلک هر اون بش کونده بير دفعه انتشار ايدر
فلسفي ، حياتي واجتماعي فکر غزنه سي در . قريباً فرانسزجه
قسمله برابر هفته لقي چيقاجاق . اون يدي سنه لک بير مجموعه در
۲۴ نسخه سنه آبونعاني تورکيا ايچين ۲ ، مالک اجنديه ايچيه
۲ ليرادر . انک ممتاز قلم لک تشريک مساعيسيله انتشار ايدر

LIBRARY
OF
PRINCETON UNIVERSITY

Princeton University Library

32101 077784344

070

L025

329

RECAP